

Zákazník: **Česká energetická agentura**

Zakázkové číslo: 5250-900-2
Číslo dokumentu: 5250-900-2/2-KA
Revize: 0

Project:

Autor: doc.ing.Roman Povýšil,CSc.,
Ing.Miroslav Mareš
Telefon: 251038111
Telefax: 251038252
E-mail: povysil@tebodin.cz

**Zásady pro vyhotovení podkladů
pro územní plánování z vypracované
ÚEK**

Datum: říjen 2005

Produkt ČEA

Publikace je určena pro poradenskou činnost a je zpracována v rámci Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2005 – část A

Anotace

Ze zákona č.406/2000 Sb. o hospodaření energií ve znění zákona 359/2003 Sb. dle § 4 odst. 2 vyplývá, že územní energetická koncepce (ÚEK) je závazným podkladem pro územní plánování. Nařízení vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu územní energetické koncepce specifikuje sice obsah ÚEK, ale výstupy ne zcela korespondují se Stavebním zákonem č. 50/1976 Sb. v platném znění. V praxi pak dochází k nejasnostem a rozporům ve věci výstupů z ÚEK, které mají být použitelné jako podklad pro územní plánování.

V této souvislosti je potřebné formulovat jasněji a pregnančněji obsah zásad pro územní plánování, které vyplývají ze zpracované energetické koncepce a to zejména v těchto oblastech:

- regulativy pro optimální způsob zásobování energií,
- podmínky pro využití obnovitelných zdrojů energie,
- zásobování energií rozvojových a transformačních lokalit,
- specifikace veřejně prospěšných staveb.

Cílem tohoto produktu je přispět k lepší využitelnosti vypracovaných územních energetických koncepcí krajů a obcí v územních plánech.

Publikace je určena pro informační střediska EKIS, pracovníky státní správy a samosprávy a odbornou veřejnost zabývající se vypracováváním ÚEK a bezpečnostními riziky v energetice.

			Doc.Ing.Roman Povýšil,CSc.	
			Ing.Miroslav Mareš	
Rev.	Datum	Popis	Zpracoval	Kontroloval

© Copyright Tebodin

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována nebo přenesena v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv prostředky bez povolení vydavatele.

	Obsah	Strana
1.	Úvod do problematiky a formulace cílů	5
2.	Územní plánování a jeho legislativní rámec	7
2.1	Legislativní rámec	8
3	Cíle územní energetické koncepce a jejich hierarchie	23
4	Doporučená struktura výstupů ÚEK	27
4.1	Základní směry využití výsledků vypracované ÚEK	28
5	Limity a regulativy využití území	28
5.1	Regulativy – nástroj usměrňování rozvoje územních obvodů	28
5.1.1	Funkce regulativů	28
5.1.2	Regulativy jako součást plánovací dokumentace	28
5.1.3	Předmět regulování a způsob formulace regulativů	28
5.2	Důvody pro omezení využití území	28
5.3	Druhy limitů využití území a jejich výklad	28
6	Obsah závazného právního předpisu	28
7	Doporučený postup projednávání zpracované ÚEK	28
8	Příklad zásad pro vyhotovení podkladů územního plánu území pro řešení energetického hospodářství	28
8.1	Hlavní opatření k realizace územní energetické koncepce	28
8.1.1	Opatření strategického a koncepčního charakteru	28
8.1.2	Opatření územně plánovací	28
8.1.3	Opatření k realizaci zvýšení hospodárnosti užití energie	28
8.1.4	Opatření k využití obnovitelných zdrojů energie	28
8.1.5	Opatření k zajištění územního rozvoje kraje	28
8.1.6	Opatření k zajištění spolehlivosti zásobování energií	28
8.2	Hlavní nástroje realizace cílů ÚEK pro jednotlivé cílové skupiny	28
9	Příklad podmínek pro napojení sídelního útvaru na existující energetické soustavy	28
9.1	Objekt limitování	28
9.2	Důvody limitování	28
9.3	Vyjádření limitu	28
9.4	Ukazatele a číselné hodnoty	28
9.5	Nadřazené energetické soustavy a zastavěné území	28
9.5.1	Důvody limitování	28
9.5.2	Vyjádření limitu	28
9.6	Distribuční systém rozvodu el.energie	28
9.6.1	Objekt limitování	28

9.6.2	Důvody limitování	28
9.6.3	Vyjádření limitu	28
9.7	Distribuční systém rozvodu tepla	28
9.7.1	Objekt limitování	28
9.7.2	Důvody limitování	28
9.7.3	Vyjádření limitu	28
9.7.4	Doplňující poznámky	28
9.8	Distribuce zemního plynu	28
9.8.1	Objekt limitování	28
9.8.2	Důvody limitování	28
9.8.3	Vyjádření limitu	28
9.8.4	Doplňující poznámky	28
9.9	Regulační stanice ZP	28
9.9.1	Objekt limitování	28
9.9.2	Důvody limitování	28
9.9.3	Vyjádření limitu	28
9.9.4	Doplňující poznámky	28
9.9.5	Právní předpisy	28
9.9.6	Související předpisy	28
10	Závěry a doporučení	28
11	Příloha	28
	ZÁKLADNÍ OBSAH ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	28

1. Úvod do problematiky a formulace cílů

Ze zákona č.406/2000 Sb. o hospodaření energií a vládního nařízení č.195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu územní energetické koncepce je zřejmé, že jsou vytvořeny vhodné systémové legislativní podmínky pro postupné dosahování cílů státní energetické koncepce v oblasti hospodaření s energií a to jak pro orgány státní správy a samospráv, tak pro právnické a fyzické osoby.

Je však třeba přiznat, že všechny problémy spojené s realizací jednotlivých kroků územní energetické koncepce a zejména pak v oblasti prosazování závěrů koncepce do života tak, aby byly v souladu s platnou legislativou, nejsou dostatečně propracovány zákonem a ani vládním nařízením.

Na základě toho bylo přistoupeno k vypracování tohoto produktu, který by měla přispět k objasnění některých postupů spojených s procesy tvorby a realizace podkladů pro územní plánování na bázi vypracované územní energetické koncepce.

Produkt se rovněž snaží o maximální soulad s platným legislativním rámcem v oblasti územního plánování a životního prostředí, správním uspořádáním České republiky a Energetickým zákonem, který upravuje podmínky podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích. Současné zkušenosti potvrzují, že výstupy z ÚEK ne zcela korespondují se Stavebním zákonem č. 50/1976 Sb. v platném znění. V praxi pak dochází k rozporům ve věci výstupů z ÚEK, které mají být použitelné jako podklad pro územní plánování.

V této souvislosti je nanejvýš potřebné formulovat přístupy k vypracování zásad pro vyhotovení podkladů pro územní plán a jejich obsah ze zpracované energetické koncepce.

Jedná se zejména o tyto oblasti:

- regulativy pro optimální zásobování energií,
- podmínky pro využití obnovitelných zdrojů energie,
- zásobování energií rozvojových a transformačních lokalit,
- specifikace veřejně prospěšných staveb.

Kromě toho je nezbytné provést rozlišení podkladů pro územní plánování podle velikosti předmětného území. Je zřejmé, že podklady pro územní plánování vyššího územního celku budou mít jinou rozlišovací úroveň než podklady pro územní plánování sídelního útvaru, kde je třeba poskytnout detailnější informace.

Obsah zpracovaného produktu je zaměřen na tyto hlavní aspekty zásad pro územní plánování z vypracované územní energetické koncepce regionu či obce:

- Úvod do problematiky – vymezení hlavních pojmů územního plánování,
- Specifikace výstupů z ÚEK předmětných k územnímu plánování
- Specifikace zásad pro územní plánování vyplývající z ÚEK
- Příklad podkladů pro územní plán
- Doporučení pro zpracovatele

Produkt patří do skupiny studií problematiky úspor energie a užití obnovitelných zdrojů energie a problematiky výroby, distribuce a spotřeby energie z hlediska zvýšení stability a bezpečnosti dodávek energie.

Publikace je určena pro informační střediska EKIS, pracovníky státní správy a samosprávy a odbornou veřejnost zabývající se vypracováváním ÚEK a bezpečnostními riziky v energetice.

Cílem produktu je tedy zajistit lepší využitelnost vypracovaných územních energetických koncepcí krajů a obcí v územních plánech.

2. Územní plánování a jeho legislativní rámec

Nástrojem k prosazování formulovaných cílů územní energetickou koncepcí je územní plán předmětného územního obvodu. Proto je třeba, dříve než bude přistoupeno k formulaci zásad vyhotovení podkladů pro územní plán, vysvětlit některé základní pojmy a cíle územního plánování.

Územní plánování soustavně a komplexně řeší funkční využití území, stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území.

Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek - půdy, vody a ovzduší.

Územní plánování zahrnuje tyto úkoly a činnosti:

- a) stanoví limity využití území,
- b) reguluje funkční a prostorové uspořádání území,
- c) určuje nutné asanační, rekonstrukční nebo rekultivační zásahy do území a stanoví způsob jeho dalšího využití,
- d) vymezuje chráněná území, chráněné objekty, oblasti klidu a ochranná pásma, pokud nevznikají podle zvláštních předpisů jinak, a zabezpečuje ochranu všech chráněných území, chráněných objektů, oblastí klidu a ochranných pásem,
- e) určuje zásady a podmínky pro věcnou a časovou koordinaci místně soustředěné výstavby jednoho nebo více stavebníků,
- f) posuzuje a hodnotí územně technické důsledky připravovaných staveb a jiných opatření v území a navrhuje nezbytný rozsah staveb a opatření, které podmiňují jejich plné využití,
- g) řeší umístění staveb, stanoví územně technické, urbanistické a architektonické zásady pro jejich projektové řešení a realizaci,
- h) navrhuje využití zdrojů a rezerv území pro jeho společensky nejefektivnější urbanistický rozvoj,
- i) vytváří podklady pro tvorbu koncepcí výstavby a technického vybavení území,
- j) navrhuje pořadí výstavby a využití území,
- k) navrhuje územně technická a organizační opatření nezbytná k dosažení optimálního uspořádání a využití území.

Z výše uvedené specifikace úkolů a činností územního plánování je zřejmé, že územní energetická koncepce a její výstupy velmi těsně souvisí s úkoly a činnostmi spojenými s vypracováním územního plánu obce či vyššího územního celku. Zároveň je zřejmé, že ÚEK je velmi cenným zdrojem informací a odborných podkladů pro územní plán, avšak v dosavadní praxi je málo využíván. Tento stav je třeba změnit a právě tento produkt chce svým dílem přispět k zlepšení stávajícího stavu.

2.1 Legislativní rámec

V tomto odstavci uvádíme pro lepší orientaci v diskutované problematice základní pojmy spojené s předmětnou problematikou tak jak jsou definovány ve stávající legislativě tj. v zákoně č.50/1976 Sb. o územním plánování a stavebním řádu(stavební zákon) v platném znění a ve vyhlášce MMR č.135/2001 Sb. o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci.

Nejprve uvedeme citace vybraných paragrafů zákona č.50/1976 Sb.:

§ 9

Územní plán velkého územního celku

(1) Územní plán velkého územního celku stanoví uspořádání a limity řešeného území, vymezí významné rozvojové plochy, hlavní koridory dopravy a technické infrastruktury, územní systémy ekologické stability a další území speciálních zájmů.

(2) Územní plán velkého územního celku se zpracovává pro vymezené území více obcí, popřípadě okresů.

§ 10

Územní plán obce

(1) Územní plán obce stanoví urbanistickou koncepci, řeší přípustné, nepřípustné, případně podmíněné funkční využití ploch, jejich uspořádání, určuje základní regulaci území a vymezuje hranice zastavitelného území obce. V územním plánu obce se vyznačí hranice současně zastavěného území obce.

(2) Územní plán obce se zpracovává pro celé území obce nebo po dohodě schvalujících orgánů společně pro území více obcí; může být zpracován pro vymezenou část území hlavního města Prahy a územně členěných statutárních měst.

§ 11

Regulační plán

(1) Regulační plán stanoví využití jednotlivých pozemků a určuje regulační prvky plošného a prostorového uspořádání. V případě, že pro řešené území není schválen územní plán obce, stanoví regulační plán hranice zastavitelného území a vyznačí se hranice současně zastavěného území obce.

(2) Regulační plán se zpracovává pro část území obce nebo pro celé území obce s jednoznačnými územně technickými a urbanistickými podmínkami.

§ 20

Zadání

(1) Orgán územního plánování, který pořizuje územně plánovací dokumentaci, (dále jen "pořizovatel") navrhne její hlavní cíle a požadavky pro její vypracování v zadání na základě přípravných prací, vyhodnocení dokumentů zpracovaných pro dané území a průzkumů a rozborů území.

(2) Místo a den projednávání návrhu zadání územně plánovací dokumentace oznámí pořizovatel veřejnou vyhláškou. Návrh zadání územně plánovací dokumentace musí být vystaven u pořizovatele, popřípadě na dalších ve vyhlášce uvedených místech po dobu 30 dnů k veřejnému nahlédnutí. Do 15 dnů od posledního dne vystavení může každý uplatnit své podněty.

(3) Návrh zadání zašle pořizovatel dotčeným orgánům státní správy vždy jednotlivě. Tyto orgány do 30 dnů po obdržení návrhu uplatní svá stanoviska. Ke stanoviskům podaným po této lhůtě se nepřihlíží. Návrh zadání musí být s dotčenými orgány státní správy, které uplatnily svá stanoviska ve stanovené lhůtě, dohodnut.

(4) S návrhem zadání územně plánovací dokumentace pořizovatel vždy seznámí orgány územního plánování sousedních územních obvodů a na základě jejich požadavků je informuje o dalším průběhu pořizování územně plánovací dokumentace.

(5) Návrh zadání územního plánu velkého územního celku zašle pořizovatel vždy jednotlivě dotčeným orgánům územního plánování, které mohou do 30 dnů po obdržení podat své připomínky.

(6) Návrh zadání územně plánovací dokumentace musí být projednán s nadřízeným orgánem územního plánování.

(7) Návrh zadání schvaluje ten orgán, který bude schvalovat územně plánovací dokumentaci.

§ 21

Koncept

(1) Na základě schváleného zadání územně plánovací dokumentace zajistí pořizovatel zpracování konceptu řešení územně plánovací dokumentace.

(2) Koncept řešení se projednává na veřejném jednání. Jeho součástí je odborný výklad, který zajistí pořizovatel. Místo a dobu konání veřejného jednání pořizovatel oznámí veřejnou vyhláškou nejméně 30 dnů předem a zajistí, aby byl v této lhůtě koncept řešení vystaven k veřejnému nahlédnutí. Dotčené orgány státní správy a nadřízený orgán územního plánování vyrozumí pořizovatel o veřejném jednání ve stejné lhůtě jednotlivě a vyzve je, aby sdělily svá stanoviska nejpozději do 30 dnů ode dne veřejného jednání. Ve stejné lhůtě může každý uplatnit své připomínky. Ke stanoviskům a připomínkám podaným po této lhůtě se nepřihlíží.

(3) Oznámení o veřejném jednání při projednávání konceptu řešení územního plánu velkého územního celku zašle pořizovatel každému dotčenému orgánu územního plánování, který může podat své námítky do 30 dnů ode dne veřejného jednání.

(4) Vlastníci pozemků a staveb, jejichž práva jsou dotčena konceptem řešení regulačního plánu, územního plánu obce a veřejně prospěšnými stavbami, které jsou vymezeny v konceptu řešení územního plánu velkého územního celku, mohou podat své námítky do 30 dnů od veřejného jednání. K námítkám podaným po uvedených lhůtách se nepřihlíží.

(5) Na základě výsledků projednání konceptu řešení zpracuje pořizovatel souborné stanovisko s pokyny pro dokončení návrhu územně plánovací dokumentace. Souborné stanovisko dohodne s dotčenými orgány státní správy, které uplatnily stanoviska ve stanovené lhůtě. Pořizovatel je předloží spolu s vyjádřením nadřízeného orgánu územního plánování ke schválení (§ 26). Součástí souborného stanoviska je návrh rozhodnutí o podaných námítkách. Obcím a vlastníkům, kteří podali včas námítky, sdělí pořizovatel do 30 dnů od schválení souborného stanoviska, že bylo námítkám vyhověno, nebo důvody, pro které námítkám vyhověno nebylo.

(6) Od zpracování konceptu řešení územního plánu obce a regulačního plánu může být na návrh pořizovatele při schválení zadání upuštěno, jestliže bylo řešení prověřeno urbanistickou studií projednanou podle odstavců 2 a 4. Od zpracování konceptu řešení

územního plánu velkého územního celku může být na návrh pořizovatele při schválení zadání upuštěno, jestliže řešení bylo prověřeno územní prognózou projednanou podle odstavců 2, 3 a 4. Zadání musí splňovat v těchto případech funkce souborného stanoviska podle odstavce 5.

§ 22

Návrh

(1) Návrh územně plánovací dokumentace musí být vystaven u pořizovatele, popřípadě na dalších určených místech po dobu 30 dnů k veřejnému nahlédnutí, což oznámí pořizovatel veřejnou vyhláškou. Ve lhůtě do 15 dnů od posledního dne vystavení návrhu může každý uplatnit své připomínky.

(2) O vystavení návrhu vyrozumí pořizovatel písemně dotčené orgány státní správy vždy jednotlivě nejméně 15 dnů přede dnem vystavení. Tyto orgány mohou uplatnit do 15 dnů od posledního dne vystavení návrhu své stanovisko. Návrh územně plánovací dokumentace pořizovatel dohodne s dotčenými orgány státní správy, které uplatnily stanoviska ve stanovené lhůtě. Při řešení rozporů se postupuje podle § 136.

(3) Oznámení o vystavení návrhu územního plánu velkého územního celku zašle pořizovatel každému dotčenému orgánu územního plánování 15 dnů přede dnem vystavení. Dotčený orgán územního plánování může uplatnit námítky k návrhu nebo nesouhlas s vyřízením svých námitek podaných ke konceptu řešení do 30 dnů od posledního dne vystavení.

(4) K návrhu regulačního plánu, územního plánu obce a k vymezení veřejně prospěšných staveb v návrhu územního plánu velkého územního celku mohou vlastníci dotčených pozemků a staveb uplatnit do 15 dnů od posledního dne vystavení návrhu námítky nebo nesouhlas s vyřízením svých námitek podaných ke konceptu řešení.

(5) Pokud dotčené orgány státní správy nesdělí své stanovisko ve lhůtě podle odstavce 2, vyzve je pořizovatel ke splnění této povinnosti. Pokud ani do 15 dnů po doručení výzvy neobdrží pořizovatel stanovisko dotčeného orgánu státní správy, platí, že proti návrhu územně plánovací dokumentace nemá námitek.

§ 23

(1) Pořizovatel předloží schvalujícímu orgánu zprávu o projednání územně plánovací dokumentace spolu s vyhodnocením všech stanovisek a připomínek a s návrhem na rozhodnutí o námitkách a o nesouhlasech s vyřízením námitek.

(2) Dotčeným orgánům územního plánování a vlastníkům, kteří uplatnili námitky k návrhu územně plánovací dokumentace nebo nesouhlas s vyřízením svých námitek podaných ke konceptu řešení, sdělí pořizovatel do 30 dnů po schválení, že jim bylo vyhověno, nebo důvody, pro které jim vyhověno nebylo.

§ 25

(1) Návrh územně plánovací dokumentace posuzuje před schválením nadřízený orgán územního plánování s ohledem na uplatnění zájmů přesahujících území kraje nebo obce, koordinaci využívání navazujících území a z hlediska souladu obsahu návrhu a postupu při jeho projednání s tímto zákonem a s ostatními právními předpisy¹⁾ včetně prověření souladu

- a) územního plánu obce s územním plánem velkého územního celku,
- b) regulačního plánu s územním plánem obce a s územním plánem velkého územního celku.

(2) Výsledek posouzení sdělí nadřízený orgán územního plánování pořizovateli do 30 dnů. V případě, že shledá nedostatky z hledisek uvedených v odstavci 1, lze územně plánovací dokumentaci schválit teprve na základě potvrzení nadřízeného orgánu územního plánování, že zjištěné nedostatky pořizovatel odstraní.

(3) Pokud nadřízený orgán nesdělí své stanovisko ve lhůtě uvedené v odstavci 2, platí, že s posuzovanou dokumentací souhlasí.

Schvalování územně plánovací dokumentace

§ 26

(1) Územní plány velkých územních celků pro svá území schvaluje kraj.

(2) Územní plány obcí a regulační plány pro svá území schvaluje obec.

(3) Územně plánovací dokumentaci na území vojenských újezdů schvaluje Ministerstvo obrany.

(4) Vláda si může vyhradit schválení územně plánovací dokumentace uvedené v odstavci 3.

1) Např. zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákon ČNR č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), a zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

§ 28

Na projednávání a schvalování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

V další části jsou citovány vybrané paragrafy vyhlášky MMR č.135/2001 Sb. o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci:

§ 4

Urbanistická studie

(1) Urbanistická studie se zpravidla zpracovává pro území vymezené s ohledem na její využití, používá se zejména pro získání variantních nebo alternativních řešení vybraných problémů v území.

(2) Obsah a rozsah urbanistické studie se stanoví v jejím zadání. Má-li být využita při pořizování územního plánu obce nebo regulačního plánu podle § 21 odst. 6 stavebního zákona (dále jen "zákon"), vychází se při stanovení jejího obsahu a rozsahu přiměřeně z obsahu příslušné územně plánovací dokumentace uvedeného v příloze č. 2.

§ 5

Územní generel

Územní generel se zpracovává, je-li účelné ověřit samostatně řešení některé složky osídlení a krajiny mající podstatný vliv na využití území.

§ 6

Územní prognóza

- (1) Územní prognóza se zpracovává pro území více obcí nebo okresů, případně pro území hlavního města Prahy nebo statutárních měst.
- (2) Obsah a rozsah územní prognózy se stanoví v jejím zadání.
Má-li být využita při pořizování územního plánu velkého územního celku podle § 21 odst. 6 zákona, vychází se při stanovení jejího obsahu a rozsahu přiměřeně z obsahu územního plánu velkého územního celku uvedeného v příloze č. 2.

§ 7

Územně technické podklady

- (1) Územně technické podklady obsahují podstatné informace o stavu, možnostech a limitech využití území a jiných závazných omezeních vyplývajících z právních předpisů,²⁾ schválené územně plánovací dokumentace a platných správních rozhodnutí.
- (2) Územně technické podklady se zpracovávají způsobem umožňujícím zejména využití pro zpracování územně plánovací dokumentace, územně plánovacích podkladů, pro územní rozhodování a pro další potřeby veřejné správy, např. v digitální podobě.
- (3) Územně technické podklady se průběžně aktualizují.

²⁾ Například zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 8

Činnosti a podklady při pořizování územně plánovací dokumentace

- (1) Činnosti a podklady při pořizování územně plánovací dokumentace zahrnují
 - a) přípravné práce,
 - b) zpracování průzkumů a rozborů,
 - c) přípravu, projednání a schválení zadání,
 - d) zpracování konceptu řešení územně plánovací dokumentace a jeho projednání,
 - e) evidenci a ukládání dokladů o jednáních projektanta³⁾ a rozhodnutích důležitých pro zpracování územně plánovací dokumentace,
 - f) zpracování souborného stanoviska včetně návrhu rozhodnutí o podaných námitkách,

- g) vyjádření příslušného nadřízeného orgánu územního plánování, pokud se jedná o územní plán obce, regulační plán nebo o územní plán velkého územního celku pořizovaný orgánem kraje,
 - h) projednání a schválení souborného stanoviska,
 - i) oznámení rozhodnutí o námitkách ke konceptu řešení,
 - j) zpracování návrhu územně plánovací dokumentace,
 - k) převzetí a projednání návrhu územně plánovací dokumentace,
 - l) předložení návrhu územního plánu obce, regulačního plánu nebo územního plánu velkého územního celku pořizovaného orgánem kraje, včetně návrhu vymezení závazné části, k posouzení nadřízenému orgánu územního plánování,
 - m) zpracování návrhu usnesení o schválení územně plánovací dokumentace spolu se zprávou o jejím projednání, vyhodnocením všech stanovisek, námitek a připomínek a s návrhem rozhodnutí o námitkách a předložení návrhu schvalujícímu orgánu,
 - n) schválení územně plánovací dokumentace a její případnou úpravu dle rozhodnutí o jejím schválení,
 - o) zpracování návrhu právního předpisu o vyhlášení závazné části územně plánovací dokumentace.
- (2) Činnosti po schválení územně plánovací dokumentace zahrnují
- a) oznámení rozhodnutí o námitkách k návrhu územně plánovací dokumentace a o nesouhlasech s vyřízením námitek podaných ke konceptu řešení,
 - b) opatření schválené územně plánovací dokumentace schvalovací doložkou,
 - c) uložení a poskytnutí územně plánovací dokumentace příslušným krajům, okresním úřadům, obcím a stavebním úřadům,
 - d) zaslání obecně závazné vyhlášky obce nebo kraje o závazné části územně plánovací dokumentace a schématu hlavního výkresu dotčeným orgánům státní správy,
 - e) oznámení nadřízenému orgánu územního plánování o vydání a nabytí účinnosti obecně závazné vyhlášky obce nebo kraje o závazné části územně plánovací dokumentace,
 - f) poskytnutí údajů pro evidenci schválené územně plánovací činnosti a zpracování registračního listu,
 - g) sledování aktuálnosti územně plánovací dokumentace ve spolupráci s ostatními orgány územního plánování a stavebními úřady a v případě potřeby předložení návrhu na zpracování změny schvalujícímu orgánu,
 - h) pořizování (v případě potřeby) změn územně plánovací dokumentace,
 - i) rozhodování o případné úpravě směrné části územně plánovací dokumentace,

j) oznámení nadřízenému orgánu územního plánování o ukončení platnosti územně plánovací dokumentace a o její archivaci v souladu se zvláštními právními předpisy.⁴⁾

³⁾ § 46b odst. 1 zákona.

⁴⁾ Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů.

§ 9

Přípravné práce

- (1) Přípravné práce se zabezpečují ve spolupráci pořizovatele s dotčenými obcemi, orgány státní správy a s právníckými a fyzickými osobami, které se podílejí na využití území, a zahrnují
- vymezení řešeného území v mapových podkladech,
 - shromáždění dostupných podkladů a informací o stavu území (jeho možných ohrožení, např. sesuvy, haváriemi, stanovená zátopová území) a záměrech jeho využití v rozsahu potřebném pro zpracování příslušné územně plánovací dokumentace,
 - vyhodnocení uvedených podkladů a informací.
- (2) Podklady o záměrech využití území zahrnují zejména územně plánovací dokumentaci, územně plánovací podklady, správní rozhodnutí o území, zejména platná územní rozhodnutí a podklady pořizované orgány státní správy.

§ 10

Průzkumy a rozbor

- (1) Cílem průzkumů a rozborů je vyhodnotit současný stav a podmínky využívání území a zjistit jeho hodnoty, rozvojové tendence, problémy a střety zájmů v řešeném území. Průzkumy a rozbor jsou podkladem pro zpracování zadání a pro řešení územně plánovací dokumentace.
- (2) Průzkumy a rozbor se zpracovávají na základě přípravných prací pořizovatele.
- (3) Průzkumy a rozbor obsahují textovou část, včetně doplňujících tabulek a grafů. Její závěr tvoří okruhy problémů k řešení. Grafická část průzkumů a rozborů obsahuje zejména výkres limitů využití území vyplývajících z právních předpisů a správních rozhodnutí a dále problémový výkres, který souhrnně znázorňuje zjištěné záměry na změny v území, veřejné zájmy chráněné dotčenými orgány státní správy podle zvláštních právních předpisů, střety těchto záměrů a zájmů a nejdůležitější problémy, které by měly být řešeny v územně plánovací dokumentaci.

Pro územní plán velkého územního celku se průzkumy a rozborů zpracovávají v rozsahu, který umožňuje posouzení tohoto územního plánu podle zvláštních právních předpisů.⁵⁾

§ 11

Zadání územně plánovací dokumentace

- (1) Zadání obsahuje zejména pokyny pro řešení hlavních střetů zájmů a problémů v území, stanovení podmínek rozvoje území a ochrany jeho hodnot, stanovení požadavků na obsah a rozsah územně plánovací dokumentace včetně případných požadavků na zpracování alternativ nebo variant řešení.
- (2) Základní obsah návrhu zadání je uveden v příloze č. 1.
- (3) Pořizovatel zašle ve smyslu § 20 odst. 6 zákona návrh zadání dohodnutý s dotčenými orgány státní správy nadřízenému orgánu územního plánování, který k němu sdělí své stanovisko do 30 dnů od jeho obdržení.

§ 12

Koncept řešení

- (1) Koncept řešení se zpracovává ve stejném rozsahu jako návrh územně plánovací dokumentace (podle přílohy č. 2), pokud není ve schváleném zadání jeho rozsah rozšířen, zpravidla v alternativách nebo variantách.
- (2) Koncept řešení obsahuje vždy i návrh vymezení závazné části územně plánovací dokumentace a vyhodnocení zpracovaných alternativ nebo variant.
- (3) Pořizovatel sleduje průběh prací na územně plánovací dokumentaci, zajišťuje evidenci a zápisy z jednání a rozhodnutí ovlivňujících řešení a projednává případné rozpory.
- (4) Koncept řešení územně plánovací dokumentace je podkladem pro projednání a zpracování souborného stanoviska. Po dobu, kdy není pro řešené území schválena územně plánovací dokumentace, slouží po schválení souborného stanoviska koncept řešení též jako podklad pro územní řízení.

§ 13

Souborné stanovisko

- (1) V návrhu souborného stanoviska se posuzuje splnění požadavků zadání, splnění požadavků uvedených ve stanovisku nadřízeného orgánu územního plánování ke konceptu řešení (§ 21 odst. 2 zákona) a soulad

- a) regulačního plánu s územním plánem obce a s územním plánem velkého územního celku,
 - b) územního plánu obce s územním plánem velkého územního celku,
 - c) územního plánu obce zpracovaného pro vymezenou část hlavního města Prahy nebo územně členěných statutárních měst s územním plánem schváleným pro území celého města a s územním plánem velkého územního celku.
- (2) V návrhu souborného stanoviska se uvedou pokyny pro zpracování návrhu územně plánovací dokumentace spolu s výběrem jedné alternativy nebo varianty z konceptu řešení.
- (3) Vyjádření nadřízeného orgánu územního plánování k návrhu souborného stanoviska se zpracovává na základě
- a) konceptu řešení územně plánovací dokumentace, včetně návrhu vymezení závazné části, ke kterým má být dáno vyjádření,
 - b) vyhodnocení stanovisek dotčených orgánů státní správy ke konceptu řešení s vyjádřením, jak byl s nimi návrh souborného stanoviska dohodnut,
 - c) vyhodnocení námitek (§ 21 zákona) a návrhu rozhodnutí o námitkách,
 - d) vyhodnocení připomínek,
 - e) vyjádření orgánů územního plánování sousedních územních obvodů,
 - f) veřejné vyhlášky a dalších dokladů, kterými bylo oznámeno vyrozumění o projednávání konceptu řešení.
- (4) Nadřízený orgán územního plánování sdělí své vyjádření k návrhu souborného stanoviska pořizovateli do 30 dnů ode dne, kdy obdržel úplné podklady pro jeho zpracování. Ve svém vyjádření zhodnotí soulad se zákonem a ostatními právními předpisy, soulad podle odstavce 1 a koordinaci využívání území z hlediska širších územních vztahů.

§ 14

Návrh územně plánovací dokumentace

- (1) Po schválení souborného stanoviska nebo po schválení zadání splňujícího funkce souborného stanoviska v případě urbanistické studie nebo územní prognózy zpracovávané a projednané podle § 21 zákona se zpracuje návrh územně plánovací dokumentace.
- (2) Základní obsah územně plánovací dokumentace podle přílohy č. 2 může být rozšířen podmínkami souborného stanoviska nebo zadání pro zpracování návrhu územně plánovací dokumentace.

(3) Při převzetí návrhu územně plánovací dokumentace zkontroluje pořizovatel zejména jeho úplnost a soulad se souborným stanoviskem a zadáním. U územního plánu obce zkontroluje též soulad se schváleným územním plánem velkého územního celku, u územního plánu obce zpracovaného pro vymezenou část území hlavního města Prahy nebo územně členěných statutárních měst též soulad s územním plánem schváleným pro území celého města a u regulačního plánu soulad s územním plánem obce a územním plánem velkého územního celku.

§ 15

Podklady pro stanovisko nadřízeného orgánu

Stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování k posouzení návrhu územně plánovací dokumentace se zpracovává na základě

- a) návrhu posuzované územně plánovací dokumentace včetně návrhu vymezení závazné části,
- b) vyhodnocení stanovisek dotčených orgánů státní správy k návrhu s vyjádřením, jak byl návrh územně plánovací dokumentace dohodnut,
- c) vyhodnocení námitek a nesouhlasů (§ 22 odst. 3 a 4 zákona) a návrhu rozhodnutí o nich,
- d) vyhodnocení připomínek,
- e) vyjádření orgánů územního plánování sousedních územních obvodů,
- f) veřejné vyhlášky a dalších dokladů, kterými bylo oznámeno vystavení návrhu územně plánovací dokumentace k veřejnému nahlédnutí,
- g) vyhodnocení souladu
 1. regulačního plánu s územním plánem obce a s územním plánem velkého územního celku,
 2. územního plánu obce s územním plánem velkého územního celku,
 3. územního plánu obce zpracovaného pro vymezenou část území hlavního města Prahy nebo územně členěných statutárních měst s územním plánem schváleným pro území celého města a s územním plánem velkého územního celku.

§ 16

Podklady pro schvalování územně plánovací dokumentace

- (1) Návrh usnesení o schválení územně plánovací dokumentace obsahuje vždy
 - a) návrh výroku o schválení,

- b) návrh výroku o vymezení závazné části územně plánovací dokumentace,
 - c) návrh výroku o námitkách k návrhu územně plánovací dokumentace a nesouhlasů s vyřízením námitek podaných ke konceptu řešení,
 - d) návrh výroku o ukončení platnosti územně plánovací dokumentace, která je nahrazována schvalovanou územně plánovací dokumentací.
- (2) Návrh usnesení zpravidla dále obsahuje konkrétní úkoly v působnosti schvalujícího orgánu vyplývající ze schválené územně plánovací dokumentace.
- (3) Návrh vyhlášení závazné části územně plánovací dokumentace obsahuje vždy
- a) územní rozsah platnosti a lhůty pro vyhodnocení, zda se nezměnily podmínky, na základě kterých byla územně plánovací dokumentace schválena (lhůty aktualizace),
 - b) závaznou část územně plánovací dokumentace, včetně veřejně prospěšných staveb, jak byla vymezena ve výroku usnesení o schválení územně plánovací dokumentace,
 - c) závěrečná ustanovení o místech uložení územně plánovací dokumentace.
- (4) Hlavní výkresy a textová část schválené územně plánovací dokumentace se opatří schvalovací doložkou, která obsahuje
- a) označení schvalujícího orgánu, datum schválení a číslo usnesení, kterým byla územně plánovací dokumentace schválena,
 - b) razítko, jméno, funkce a podpis oprávněné osoby pořizovatele,
 - c) razítko, jméno, funkce a podpis projektanta,³⁾
 - d) datum a číslo jednacích stanoviska nadřízeného orgánu územního plánování k návrhu územně plánovací dokumentace.

§ 17

Změny územně plánovací dokumentace

- (1) Zadání změny, koncept řešení, pokud se zpracovává, i její návrh musí pořizovatel projednat v rozsahu předepsaném pro příslušný druh územně plánovací dokumentace. Pokud je spojeno zpracování konceptu řešení a návrhu změn územně plánovací dokumentace, pořizovatel zajistí projednání návrhu změn podle § 22 zákona s tím, že v průběhu lhůty, po kterou je návrh vystaven, zajistí jeho veřejné projednání s odborným výkladem.
- (2) Pokud lze vzhledem k jednoduchosti zadávané změny zpracovat přímo návrh bez konceptu řešení, musí být tato skutečnost uvedena ve schváleném zadání změn územně plánovací dokumentace.

(3) Ve schválené územně plánovací dokumentaci se změny a úpravy nezakreslují. Pořizovatel provede záznam o nich do hlavního výkresu. Změny a úpravy se zpracují graficky jako samostatná průsvítka nebo samostatný výkres, textově jako samostatná příloha ke schválené územně plánovací dokumentaci, u které musí být spolu s kopií kompletního schvalovacího dokumentu uložena.

(4) V případě, že vlivem změn či úprav ztratila schválená územně plánovací dokumentace dostatečnou přehlednost, pořizovatel zajistí vyhotovení nového hlavního výkresu se zachycením právního stavu k určitému datu. Schvalovací doložka tohoto hlavního výkresu obsahuje záznamy o všech schválených změnách nebo provedených úpravách, které odpovídají právnímu stavu k uvedenému datu.

§ 18

Závazná část územně plánovací dokumentace

(1) Závazná část územně plánovací dokumentace s ohledem na hodnoty území omezuje, vylučuje, popřípadě podmiňuje umístování staveb, využití území nebo opatření v území a stanoví zásady pro jeho uspořádání.

(2) Závazná část územně plánovací dokumentace obsahuje zejména

- a) u územního plánu velkého územního celku hlavní koridory a plochy umožňující umístění staveb dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu, vymezení regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability, limity využití území nadmístního významu, vymezení koridorů a ploch pro veřejně prospěšné stavby,
- b) u územního plánu obce urbanistickou koncepci, využití ploch a jejich uspořádání, vymezení zastavitelného území, omezení změn v užívání staveb, zásady uspořádání dopravního, technického a občanského vybavení, vymezení územního systému ekologické stability, limity využití území, plochy přípustné pro těžbu nerostů, vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanačních úprav,
- c) u regulačního plánu vymezení zastavitelného území, jednotlivých stavebních pozemků, jejich využití, umístění staveb, omezení změn v jejich užívání, přístupy ke stavbám a napojení na technické vybavení, prvky územního systému ekologické stability, pozemky přípustné pro těžbu nerostů, pokud těžba přichází v úvahu, regulační prvky plošného a prostorového uspořádání (např. uliční a stavební čáry, výška a objemy zástavby, ukazatele využití území, řešení dopravy a technického vybavení), limity využití území a

vymezení pozemků pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanací nebo asanačních úprav.

3 Cíle územní energetické koncepce a jejich hierarchie

Smyslem územní energetické koncepce je vytvořit v dostatečném časovém horizontu v předmětném územním obvodu podmínky pro hospodárnou výrobu, distribuci a spotřebu energie na principu udržitelného rozvoje s důrazem na ochranu životního prostředí a ekonomickou přijatelnost.

Koncepce musí být v souladu se záměry státní ekologické a energetické koncepce, energetického zákona, závaznými předpisy Evropské unie v oblasti energetiky a ochrany ovzduší a klimatu a územními plány regionů a obcí.

Vypracovaná územní energetická koncepce má sloužit jako územně technický podklad pro zpracování či změnu územně plánovací dokumentace územního obvodu v oblasti hospodaření energií.

ÚEK zpracovaná pro územní obvod je podkladem pro tvorbu právního předpisu, resp. pro tvorbu obecně závazné vyhlášky v přenesené působnosti dle §4 zákona. Předpis, resp. vyhláška především definují pravidla pro hospodaření energií na územním obvodu.

Územní energetická koncepce naplňuje cíle státní energetické koncepce na příslušném územním obvodu.

Cíle státní energetické koncepce jsou definovány celkem čtyři s tím, že každý obsahuje několik dílčích cílů a cíle jsou seřazeny sestupně podle své důležitosti takto :

1. **Maximalizace energetické efektivity**

- 1.1 Maximalizace efektivity využití energetických zdrojů
- 1.2 Maximalizace efektivity technologických procesů
- 1.3 Maximalizace úspor tepla
- 1.4 Maximalizace efektivity spotřebičů energie
- 1.5 Maximalizace efektivity rozvodných soustav

2. **Zajištění vhodného poměru prvotních energetických zdrojů**

- 2.1 Podpora výroby energie z obnovitelných zdrojů energie
- 2.2 Maximalizace využití domácích energetických zdrojů
- 2.3 Optimalizace využití jaderné energie

3. Zajištění maximální šetrnosti vůči životnímu prostředí

- 3.1 Minimalizace emisí poškozujících životní prostředí
- 3.2 Minimalizace emisí skleníkových plynů
- 3.3 Minimalizace ekologického zatížení budoucích generací
- 3.4 Minimalizace ekologických zatížení z minulých let

4. Dokončení transformace a liberalizace energetického hospodářství

- 4.1 Minimalizace cenové hladiny všech druhů energie
- 4.2 Optimalizace zálohování zdrojů tepla a jiné energie

Nástroje státní energetické koncepce jsou koncipovány v souladu se stanovenými cíly, přičemž každý z nástrojů je strukturován v členění :

- současný stav v oblasti sledovaného cíle
- aktuální platné nástroje v oblasti sledovaného cíle
- cílový stav v oblasti sledované cíle
- nově navržené nástroje v oblasti sledovaného cíle

To znamená, že územní energetická koncepce územního obvodu zdůrazňuje požadavky na zajištění:

- *cílů ochrany zásadních složek životního prostředí a respektování zásad udržitelného rozvoje v regionu,*
- *bezpečnosti dodávek energie v regionu,*
- *podpory konkurenční schopnosti regionální ekonomiky.*

V rámci toho, zpracovávané ÚEK, musí respektovat tyto základní záměry :

- zajištění účelného a ekonomicky výhodného využití domácích prvotních energetických zdrojů (umožňujících omezit závislost na dovozu paliv a energie), včetně zachování přiměřené míry národního zacházení s domácími energetickými zdroji a příslušnou energetickou infrastrukturou,
- vymezení závazků veřejné služby v předmětném územním obvodu, resp. ve všeobecném ekonomickém zájmu,

- dosažení souladu mezi ekonomickým a sociálním rozvojem regionu a ochranou životního prostředí regionu , státu a klimatu Země,
- postupné zajištění celospolečenských cílů a záměrů EU , včetně aplikace legislativy speciálně určené pro sektor energetiky v regionálních podmínkách ,
- rozšiřování svobody rozhodování konečných zákazníků o způsobu či výběru zdrojů dodávek paliv a energie a energetických služeb při respektování regionálních a všeobecných ekonomických a ekologických zájmů,
- vytvoření průhledných a relativně stabilních věcných a legislativních podmínek pro efektivní řízení podnikatelských procesů subjekty, které zajišťují dodávky paliv a energie a příslušné energetické služby v daném územním obvodu,
- vytvářet podmínky pro funkční a motivující systém podpory úspor energie, využívání místních obnovitelných zdrojů energie a kombinované výroby elektřiny a tepla v oblasti regionálního systému zásobování tepelnou a elektrickou energií.

Kromě výše uvedených cílů a důvodů ÚEK je třeba uvést ještě další důvody, které jsou často opomíjeny, avšak jsou důležité pro opodstatněnost diskutovaného dokumentu. Těmito důvody je obhajoba zájmů stávající spotřebitelské sféry, zejména pak domácností a veřejně prospěšných institucí.

Spotřebitelé si často nejsou dostatečně vědomi značného potenciálu úspor energie a nákladů spojených s jejím užitím. Mezi hlavní důvody patří:

A/ Nedostatek znalostí v oblasti efektivního využívání dodávané energie zejména u domácností, terciární sféry a malých a středně velkých průmyslových podniků.

B/ Dodavatelé technologií pro konečné spotřebitele často nemají žádnou ekonomickou pobídku, aby nabízeli spotřebitelům skutečně nejehospodárnější variantu řešení z hlediska užití energie.

C/ Dodavatelé energie nemají zájem o úspory energie, neboť nemají možnost kompenzace snížení výnosů formou zvýšení sazeb za jednotku dodané energie tak, aby dosažený efekt byl výhodný jak pro konečného spotřebitele, tak i pro výrobce a dodavatele.

D/ Nedostatek vlastních finančních prostředků pro investice do úsporných projektů a to zejména u veřejného sektoru (školství, zdravotnictví) a malá odvaha využití moderních způsobů financování úsporných a modernizačních projektů.

E/ Efektivnost energeticky úsporných projektů není vždy konkurenceschopná projektům v hlavní podnikatelské činnosti průmyslových podniků. Tento přístup nelze u podnikatelů odsuzovat, neboť je racionální a odůvodněný. Na druhé straně však vede systematicky

k nadměrným investicím u energetických systémů.

Z těchto důvodů je velmi důležitá právě úloha územní energetické koncepce, která ve svém řešení klade velký důraz na úspory energie a hospodárnost výroby a distribuce energie.

4 Doporučená struktura výstupů ÚEK

Vzhledem ke značné složitosti , odborné a finanční náročnosti pořízení územní energetické koncepce a zabezpečení její obsahové jednotnosti je třeba , aby pořizovatel dodržel jednak obecně závazný postup definovaný ve vládním nařízení č.195/2001 Sb. a zároveň respektoval požadavky na územní plán a územně technické podklady definované zákonem č.50/1976 Sb. o územním plánování a stavebním řádu(stavební zákon) v platném znění a ve vyhlášce MMR č.135/2001 Sb. o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci.

Činnosti spojené s pořízením ÚEK je z výše uvedených hledisek účelné rozdělit na tyto postupové fáze:

(a) Rozbor stávajícího stavu a trendů vývoje energetické poptávky

V rámci tohoto postupového kroku je činnost zpracovatele zaměřena zejména na tyto činnosti:

- *Charakteristika území a vnější podmínky*
- *Analýza stávajícího energetického systému z hlediska*
 - *struktury energetické bilance území ve vztahu k celostátní bilanci*
 - *efektivnosti probíhajících energetických procesů*
 - *zajištění bezpečnosti dodávek požadovaných forem energie*
 - *hodnocení stavu užití obnovitelných a druhotných zdrojů energie*
 - *potenciálu úspor energie zdrojové a spotřební části energetického systému*
 - *hodnocení stavu energetického využití komunálního odpadu*
 - *stavu plnění cílů územního plánu a priorit a cílů státní energetické koncepce*
- *Analýza dopadu stávajícího stavu energetického hospodářství územního obvodu na životní prostředí*
- *SWOT analýza energetického systému a identifikace hlavních problémových okruhů*
- *Prognóza vývoje energetické poptávky*

(b) Návrh a vyhodnocení scénářů řešení energetického hospodářství územního obvodu

Cílem je vytvoření souboru scénářů budoucího řešení energetického hospodářství územního obvodu z něhož je následně vybrán nejvhodnější scénář z hlediska plnění podmínek hospodárného nakládání s energií plnící potřeby hospodářského a společenského rozvoje území. Zároveň vybraný scénář musí přispívat co nejlépe k ochraně životního prostředí a

klimatu Země, šetrnému nakládání s přírodními zdroji energie a k naplňování cílů státní energetické koncepce.

Činnosti spojené s realizací tohoto postupového kroku jsou soustředěny zejména na tyto okruhy:

- *Formulace variant technických řešení zdrojové části systému*
- *Formulace variant technických opatření vedoucích k úsporám energie*
- *Formulace technických opatření snižující produkci emisí a skleníkových plynů*
- *Formulace technických opatření přispívající k diverzifikaci zdrojů energie v souvislosti s bezpečností dodávek energie*
- *Formulace scénářů řešení energetického hospodářství územního obvodu*
- *Kvantifikace nároků a účinků scénářů řešení*
- *Ekonomická optimalizace scénářů řešení*
- *Stanovení kritérií rozhodování a jejich vah pro komplexní hodnocení*
- *Komplexní hodnocení scénářů řešení energetického hospodářství územního obvodu*

(c) *Návrh realizačního scénáře řešení energetického hospodářství územního obvodu*

V této závěrečné postupové fázi je činnost zaměřena zejména na řešení následujících oblastí:

- *Konečný návrh scénáře řešení energetického hospodářství územního obvodu včetně zdůvodnění a návrhů opatření*
- *Etapizaci realizačních opatření*
- *Návrh energetického managementu včetně řešení krizových stavů*
- *Investiční náročnost a možnosti financování*
- *Kvantifikaci vlivu strategie na životní prostředí územního obvodu*
- *Kvantifikaci vlivu strategie na strukturu spotřeby primárních energetických zdrojů*
- *Návrh závazné části ÚEK jako závazný územně technický podklad pro územní plán*

4.1 Základní směry využití výsledků vypracované ÚEK

ÚEK se zpracovává dle zákona v časovém horizontu budoucích 20 let a musí respektovat záměry státní energetické a ekologické koncepce a mezinárodních dohod a cílů EU v řešené oblasti .

Vypracovaná ÚEK má charakter regionálního plánovacího dokumentu a je třeba k ní takto přistupovat a dále s ní pracovat.

Cílem je efektivně ji využít k aktivnímu usměřování rozvoje a provozování regionálního energetického systému. Zatím účelem je třeba zajistit praktické využití závěrů ÚEK tak, aby se staly relevantními cíli plánování držitelů licencí pro podnikání v energetice, relevantních spotřebitelů energie a činnosti samosprávných a správních orgánů působících v řešeném územním obvodu. Z těchto důvodů je žádoucí, aby po vypracování ÚEK byl tento dokument využit v několika základních směrech.

Jedná se především o tyto směry:

a/ **Vytvoření místně platného legislativního rámce**, který bude prosazovat na základě závazného plánovacího podkladu územně plánovací dokumentace realizaci hlavních opatření a projektů jejichž realizace povede k naplňování formulovaných a odsouhlasených cílů stávajícího a v budoucnu rozvíjeného energetického systému.

b/ **Akční program realizace hospodárného a ekologicky šetrného nakládání s energií** v územním obvodu, který bude konkrétně formulovat jednotlivé realizační kroky přijaté strategie rozvoje energetického hospodářství územního obvodu ve střednědobém plánovacím období. Obsahem je formulace základních nástrojů realizační strategie v podobě technických a organizačních opatření, zásad spolupráce s centrálními orgány státu, kraji a obcemi. V neposlední řadě pak program činnosti s veřejností a časového harmonogramu realizace jednotlivých opatření. Rovněž nelze opomenout spolupráci se státními fondy a agenturami a programy EU. Dále pak obsahuje plán finančního zabezpečení akčního programu založené na objektivním a reálném posouzení vlastních a cizích finančních zdrojů a jejich kvantifikace, které pak bude reálně možné využít pro financování vybraných projektů.

Z těchto důvodů je žádoucí, aby vypracovaná ÚEK po veřejné diskuzi a schválení, byla dále zpracována do podoby návrhu závazné části, která pak po projednání a schválení nabude formu závazného podkladu pro územní plánování. Tato forma umožní prosazení realizace závěrů právní cestou, neboť využívá současně platný legislativní rámec pro obce a kraje a má tudíž závazný a nařizovací charakter.

Je však třeba upozornit na fakt, že v případě kraje resp. statutárních měst, je proces vydání dokumentu závazného charakteru podmíněn vypracováním a schválením územně plánovací dokumentace a vyhlášením její závazné části obecně závaznou vyhláškou.

5 Limity a regulativy využití území

Dříve než přistoupíme k formulaci zásad pro vyhotovování podkladů pro územní plánování z vypracované územní energetické koncepce územního obvodu, budeme ještě věnovat pozornost vysvětlení pojmu "**limit**" a "**regulativ**". Oba pojmy totiž velmi úzce souvisí s řešenou problematikou .

Při vysvětlení je nutné vyjít ze znění stavebního zákona, který v § 2 odst. 1 stanoví, že územní plánování zahrnuje tyto úkoly a činnosti:

- a) stanoví limity využití území,
- b) reguluje funkční a prostorové uspořádání území,...

a dále pak z § 29, který praví, že územně plánovací dokumentace obsahuje závazné a směrné části řešení. Závazné jsou základní zásady uspořádání území a limity jeho využití, vyjádřené v regulativech, ostatní části řešení jsou pak směrné.

Z těchto ustanovení je tedy zřejmé, že:

- regulativy jsou společným vyjádřením základních zásad uspořádání území a limitů jeho využití v územně plánovací dokumentaci (ÚPD),
- tyto regulativy jsou závazné po schválení ÚPD.

Dále stavební zákon v § 139a - "Pojmy územního plánování" uvádí tuto definici limitů: Limity využití území omezují, vylučují, případně podmiňují umístování staveb, využití území a opatření v území.

Jak již bylo konstatováno, územní plánování zahrnuje řadu činností z nichž velmi důležitou složkou je stanovení limitů využití území. Jedná se zejména o limity zatížení území z hlediska ochrany složek životního prostředí a zachování ekologické stability; dále regulace funkčního a prostorového uspořádání.

V případě regulace funkčního a prostorového uspořádání se jedná o funkční využití ploch nebo parcel a objektů a stanovení regulačních prvků uspořádání prostoru jako jsou uliční a stavební čára, výška, objem zástavby, ukazatele využití pozemku apod.

Důležitým prvkem reulace jsou ochranná pásma. Při vymezování ochranných pásem je třeba mít na zřeteli, že některá pásma vznikají přímo ze zvláštních zákonů (legální ochranná pásma), jiná ochranná pásma jsou vyhlášována jinými orgány než stavebními úřady, a další ochranná pásma vyhláshuje stavební úřad sám z podnětu jiných orgánů státní správy.

Z výše uvedeného je zřejmé, že vyhláshování limitů je možné rozdělit do dvou skupin.

První skupinu tvoří limity, které jsou odvozeny z obecně platných předpisů - zákonů, vyhlášek, ČSN a jiných norem. Jsou pro pořizovatele a zpracovatele ÚPD závazné a musí je respektovat. Druhou skupinu tvoří limity, které navrhuje zpracovatel ÚPD podle požadavků zadávacího dokumentu nebo jinak vyjádřených požadavků pořizovatele, případně podle vlastního názoru. Tyto limity vycházejí z konkrétních podmínek řešeného území. Stávají se závazným regulativem teprve okamžikem schválení ÚPD jejím schvalovatelem. Do této skupiny limitů budou patřit i limity vyplývající nejen z požadavků zadávacího dokumentu, ale i z vlastností toho kterého konkrétního území .

Závaznost regulativů a limitů v ÚPD je dále určena v § 18 vyhláshky č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, kde je konstatováno , že závazná část územně plánovací dokumentace je vyjádřena ve formě regulativů, obsahujících závazná pravidla, která omezují, vylučují, popřípadě podmiňují umístění staveb, využití území nebo opatření v území a stanoví zásady pro jeho uspořádání. Regulativy územního plánu obce a regulačního plánu, vyhláshované obecně závaznou vyhláshkou obce, jsou navrhovány v souladu s požadavky podle zvláštních předpisů.

Dále pak je v další části konstatováno, že závazná část územně plánovací dokumentace obsahuje zejména:

- a) u územního plánu velkého územního celku koridory a plochy, umožňující umístění staveb dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu, vymezení regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability, limity využití území nadmístního významu, vymezení koridorů a ploch pro veřejně prospěšné stavby,
- b) u územního plánu obce urbanistickou koncepci, využití ploch a jejich uspořádání, vymezení zastavitelného území, omezení změn v užívání staveb, zásady uspořádání dopravního, technického a občanského vybavení, vymezení územního systému ekologické stability, limity využití území, plochy přípustné pro těžbu nerostů, vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanačních nebo asanačních úprav,
- c) u regulačního plánu vymezení zastavitelného území, jednotlivých stavebních pozemků, jejich

využití, umístění staveb, omezení změn v jejich užívání, přístupy ke stavbám a napojení na technické vybavení, prvky územního systému ekologické stability, pozemky přípustné pro těžbu nerostů, pokud těžba přichází v úvahu, regulační prvky plošného a prostorového uspořádání (např. uliční a stavební čáry, výška a objemy zástavby, ukazatele využití území, řešení dopravy a technického vybavení), limity využití území, a vymezení pozemků pro veřejně prospěšné stavby a pro provedení asanačních nebo asanačních úprav.

Z dikce výše uvedených paragrafů vyplývá, že zásady a limity využití a uspořádání území jsou závazné podmínky realizovatelnosti záměrů územního plánování. Určují účel, způsob, ohraničení a podmínky uspořádání a využití území.

Zásady jsou zpravidla formulovány slovně a jsou obsahově širší než-li limity. Limity pak určují nepřekročitelnou hranici nebo rozpětí pro využití a uspořádání území. Zásady a limity se prolínají a nelze je vzájemně ohraničit.

Využití území se v zásadě posuzuje z hlediska funkčního a prostorového (fyzického).

Funkční využití území má dvě stránky:

- účel využití, t.j. určení, pro jakou činnost (funkci, funkční složku) a jakým způsobem je území využito.
- intenzitu využití, která je určena množstvím jednotek činnosti (funkce) na jednotku území (např. množství bydlících obyvatel na jednotku plochy - obyv./ha, vyjádřené hustotou obyvatelstva, množstvím funkčních nebo podlažních ploch/ha apod.) Určitá intenzita využití území může být podle konkrétních okolností přínosná nebo škodlivá jak pro využívání území člověkem, tak z hlediska přírodních zájmů (ochrana ekosystémů).

Fyzické využití území má také dvě stránky:

- druh využití (zastavěné území, druh zástavby, volné plochy a jejich druh - např. zeleň, náměstí apod.),
- intenzitu využití, která udává v podstatě poměr mezi zastavěnými a volnými plochami, podlažnost apod.

Důležitým aspektem je zajišťování závaznosti. Zajišťování závaznosti může probíhat dvojím způsobem:

1. obecně platným normativním předpisem (zákony, vyhlášky, usnesení vlády ČR, technické, hygienické aj. normy, a jiné předpisy, platné pro území celého státu apod.),
2. místně vyhlášeným předpisem (obecně závaznou vyhláškou na podkladě schváleného územního plánu apod.). Tento závazný předpis může být založen na obecně platných kritériích (např. vymezení kostry ekologické stability), na rozhodnutí orgánů státní správy v rozsahu jejich kompetence (např. hygienická, ekologická, památková a jiná omezení), na rozhodnutích pořizovatele ÚPD a na odborném názoru zpracovatele ÚPD.

5.1 Regulativy – nástroj usměrňování rozvoje územních obvodů

Jak vyplývá z předchozího odstavce, regulativy jsou důležitým nástrojem pro orgány státní správy a samosprávy pro ovlivňování vývoje a rozvoje spravovaného území v určitém časovém období.

Stávají se totiž závaznými schválením a vymezením závazné části územně plánovací dokumentace.

Regulativy jsou vyhlášovány **obecně závaznou vyhláškou** (po nabytí její účinnosti jsou regulativy obecně závazné).

V regulativech jsou stanoveny závazné zásady uspořádání území.

Poslání a obsah regulativů spočívá v regulaci využití území pro určitou funkci nebo činnost, např. pro bydlení, pro služby, obchod, školství, sport, technická zařízení, veřejně prospěšné stavby, zeleň, jakož i pro a intenzitu využití území.

Regulují rovněž umístění staveb a ploch a jejich prostorové vztahy v daném území.

5.1.1 Funkce regulativů

Regulativy vycházejí z potřeb obce či kraje, jejich částí a z aktuálních poměrů, které se v předmětném území vytvořily, dále z požadavků uplatněných ve stanoviscích orgánů státní správy. Pomocí regulativů funkčního a prostorového uspořádání území je možné ovlivňovat urbanismus řešeného území a provoz v něm.

Územně plánovací dokumentace navrhuje budoucí vývoj struktury území a jejich částí a pomocí regulativů lze předcházet budoucím vývoji kolizím.

Regulativy jako součást závazné části územně plánovací dokumentace stanovují závazné podmínky pro zpracovávání následných stupňů územně plánovací dokumentace a pro správní řízení při rozhodování o rozvoji a využití území (územní a stavební řízení).

Důležité je si uvědomit, že regulativy sebou nesou i řadu externalit, které mohou ulehčit, ztížit, omezit využití území, ovlivnit ceny pozemků atd.. Proto je nutné u každého regulativu uvážit všechny důsledky a posoudit poměr přínosů a omezení jeho zavedením pro dané území.

Výběru regulativů a jejich formulování je nutné věnovat velkou pozornost. Každý regulativ musí mít důvod zavedení a jeho formulace by neměla připouštět pochybnosti.

5.1.2 Regulativy jako součást plánovací dokumentace

Jak jsme již uvedli, regulativy se zaměřují především na regulaci umístování staveb, vymezení ploch a usměrňování činností. Regulace je tím přesnější, čím je územně plánovací dokumentace podrobnější.

Obsah regulativů mohou v zásadě navrhnout všichni účastníci procesu pořízení územně plánovací dokumentace (pořizovatel, zpracovatel, dotčené orgány státní správy, orgány samosprávy, právnické a fyzické osoby vlastníci pozemky a stavby, veřejnost).

Požadavky na stanovení obsahu regulativů jsou zahrnuty již v zadání územně plánovací dokumentace a orgány obce či kraje je mohou uplatnit při zpracovávání územních a hospodářských zásad a programu výstavby.

Regulativy jsou jedním z nejučinnějších nástrojů, který transformuje jejich požadavky na využití a uspořádání území do ustanovení závazné části územně plánovací dokumentace.

Vzhledem k tomu, že územně plánovací dokumentace je výsledkem zainteresovanosti občanů a veřejných institucí na uspořádání a využití území.. Obsah regulativů formuluje zpracovatel územně plánovací dokumentace.

Optimálním přístupem je vzájemná spolupráce samosprávy, orgánů územního plánování a dalších orgánů státní správy, občanů, zpracovatelů územně plánovací dokumentace a veřejnosti, včetně vlastníků pozemků a staveb, kteří budou územně plánovací dokumentací v jejím řešení dotčeni.

Regulativy jsou nedílnou součástí územně plánovací dokumentace a jsou proto v jejím rámci schvalovány. Územní plán obce a regulační plán (*územně plánovací dokumentaci sídelních útvarů a zón*) schvaluje samosprávný orgán obce - zastupitelstvo.

Schválením ÚPD, vymezením její závazné části a nabytím účinnosti vyhlášky nabývají regulativy právní závaznosti v regulovaném území (pro území řešené v územně plánovací dokumentaci nebo pro jeho určenou část), pro zpracování dalších druhů územně plánovací dokumentace, pro územní rozhodnutí, stavební povolení a pro zpracování předprojektové a projektové dokumentace staveb.

Vyhlášení regulativů se provádí obecně závaznou (obecní, městskou) vyhláškou.

Změny závazných regulativů jsou možné jen jako změna (*změna a doplněk*) územně plánovací dokumentace.

5.1.3 Předmět regulování a způsob formulace regulativů

Obsah regulativů je nutné stanovit tak, aby regulativy určovaly v dostatečné podrobnosti parametry, které je nutné respektovat při využití území, návrhu, realizaci a užívání staveb.

Nejčastější typy regulativů uvádíme jako příklad:

. **Určení využití ploch** - grafické části ÚPD, obsahující návrh využití ploch.

. **Určení využití pozemků a objektů** (v regulačním plánu - *ÚPD zóny*), např. uliční a stavební čáry, výška zástavby, funkční využití pozemků.

. **Zachování tradičního charakteru sídel** - např. určení zastavěné plochy pozemků, podlažnosti, typu staveb, objemu a situování staveb.

. **Ochrana přírodního prostředí** - např. omezení stavební činnosti, vymezení zejména místních územních systémů ekologické stability.

. **Ochrana zdravých životních podmínek**. Vhodně volenými regulativy lze ovlivnit intenzitu, vyloučit vzájemné negativní spolupůsobení některých aktivit povolovaných v území, např. upřesnit podmínky pro výrobu, vypouštění a čištění odpadních vod, likvidaci odpadů, omezení hluku, zápachu a jiných exhalací.

. **Určení přijatelného uspořádání dopravy**. Regulativy řeší uspořádání ploch pro dopravu a odstavná stání, včetně jejich vztahů k bydlení, k některým druhům občanského vybavení (nemocnice, školy), některé technické podmínky dopravních staveb apod.

. **Stanovení zásad uspořádání občanského a technického vybavení**. Regulativy stanovují např. podmínky pro rozvoj vybavení ve vztahu k dané lokalitě a ostatním aktivitám, podle potřeby omezují jiné aktivity na území určeném pro vybavení, určují specifické požadavky na stavby občanského a technického vybavení.

Vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby, kterými mohou být jen stavby určené pro veřejně prospěšné služby a pro veřejné technické vybavení území podporující jeho rozvoj a ochranu životního prostředí.

Podrobnost regulativů je závislá na podrobnosti (měřítku) územně plánovací dokumentace a pomocí regulativů je rovněž možné vyjádřit požadavek zachování části stávajícího stavu funkčního a prostorového uspořádání území. Stejně tak je možné regulovat i dočasnost využití území.

Obsah regulativů nesmí být v rozporu s platnými právními předpisy.

Regulativy musí být v obecně závazné vyhlášce formulovány srozumitelně a přesně, aby vyjadřovaly jednoznačně funkční využití území a omezení v nich obsažená.

Formulace regulativu by měla obsahovat:

- místo, kterého se regulace týká (t.j. části území řešené v ÚPD). Regulativy totiž nepostihují vždy celé řešené území, proto je specifikace místa důležitá,
- předmět regulace, (t.j. co se reguluje), např. funkční využití území, druh, výška a tvar objektů, rozsah výroby,
- rozsah regulace - stanovuje meze, v nichž je řešení přípustné nebo v nichž je stanoven zákaz. Regulativy mohou být formulovány „pozitivně“ nebo „negativně“, přičemž pozitivní formulací se rozumí určení mezí (rozpětí), ve kterých je určitá činnost povolena. Negativní formulace pak určuje buď naprostý zákaz nebo hranici, od které nebo po kterou určitá činnost není povolena.

5.2 Důvody pro omezení využití území

Potřeba omezit využití území vzniká z celé řady důvodů, přičemž mezi nejčastější důvody patří sociální, zaměřené na ochranu zdraví, životního prostředí, pracovní způsobilosti a výkonnosti a ostatních aktivit člověka. Pro tuto ochranu jsou limity formulovány jako maximální přípustná hranice negativního jevu.

Zobecníme-li tuto problematiku, lze konstatovat, že potřeba stanovování limitů je dána:

- potřebou chránit základní práva člověka v území, tedy právo na přiměřený prostor a v něm obsažené životní podmínky ,

- potřebou ochrany přírody,
- potřebou definice vstupních údajů pro zpracování ÚPD,
- potřebou nástrojů řízení a regulace jevů v území pro samosprávu a státní správu.

Pro ilustraci předmětu limitování uvádíme příklady nejčastějších faktorů, které působí jako příčiny pro vyhlášení limitů využití území převzatých z odborné literatury věnované této problematice:

- a. Určitá činnost produkuje vedlejší efekty, které narušují život (životní prostředí) obyvatel (hluk, exhalace apod.). Limit buď zakazuje umístění takové činnosti do určitých území nebo stanovuje přípustnou míru vnějšího působení, případně odstupy a ochranná pásma.
- b. Určitá činnost je mimořádně citlivá na vnější vlivy (např. nemocnice, speciální výroba apod.), limit stanovuje podmínky okolního působení pro lokalizaci této investice.
- c. Určitý objekt může narušovat hodnoty obce jako celku (svými rozměry, svou polohou apod.), limit určuje maximální rozměry (např. výšku, počet podlaží) nebo zákaz určité lokalizace (např. na vrcholových bodech horizontu).
- d. Limitem je možné chránit území vyhrazená pro efektivní ekonomické činnosti.
- e. Limitem se chrání zdroje vody a nerostných surovin, případně zemědělský půdní fond.
- f. Limitem je možné upřesnit obecné (zejména technické) podmínky výstavby.
- g. Limitem je možné určit maximální míru využití území podle konkrétních podmínek života v územním obvodu nebo v jeho části.
- h. Limitem je možné regulovat cenu pozemků.
- i. Limity pomáhají vytvářet a chránit standard využití a uspořádání území ve smyslu co nejvyšší úrovně prostorového komfortu pro obyvatele a jejich aktivity.
- j. V území, které je mimořádně ekologicky labilní, je třeba přesně stanovit např. limity jeho zemědělského využívání.
- k. V území, které je mimořádně ekologicky cenné (např. zvláště chráněné území přírody nebo významné krajinné prvky) nebo je potřebné pro uchování ekologické rovnováhy okolních ploch (např. prvky územního systému ekologické stability), je limitováno jakékoli jejich využití pro potřeby člověka.

Výběr platných limitů a jejich aplikace v územně plánovací dokumentaci vyžaduje podrobnou znalost informací o území a posouzení vlivů uvažovaného využití území na všechny složky řešeného územního celku i na jeho okolí.

5.3 Druhy limitů využití území a jejich výklad

Pro úplnost objasnění problematiky limitů či regulativů ve vztahu k územní plánovací dokumentaci a územní energetické koncepci, která dle zákona 406/2000 Sb. může představovat územní podklad, uvedeme ještě stručnou informaci o možných druzích limitů využití území.

Z předchozích kapitol je zřejmé, že limity využití území jsou vlastně hranicí (překážkou) pro využití území, a to hranicí relativně nepřekročitelnou.

Základní třídění limitů tedy vychází z objektu, kterého se využití týká (tedy zpravidla funkční složky) a z limitovaného jevu (např. emise).

V praxi se však často využívá podrobnějšího třídění druhů limitů, např. podle těchto hledisek:

- a. podle funkčních složek (bydlení, rekreace, výroba, atd.),
- b. podle oborů, kterých se týkají (např. životní prostředí, vodní hospodářství, stavebně architektonické bariéry, sociální, ekonomické, estetické limity apod.),
- c. podle doby platnosti (limity s trvalou nebo časově omezenou dobou platnosti),
- d. podle rozsahu závaznosti (limity platné celostátně, regionálně, místně, zonálně apod.),
- e. podle limitovaného procesu:
 - o limity omezující výstavbu,
 - o limity omezující provoz,
 - o limity omezující užívání
- f. podle stupně závaznosti:
 - o limity zásadně nepřekročitelné,
 - o limity podmíněně překročitelné (např. na základě výjimky).

Toto členění není teoretické ani samoučelné. Každý limit by měl být zařazen podle všech hledisek třídění současně a podle toho by měl být formulován jeho popis (náležitosti jeho vyhlášení).

Kromě výše uvedeného třídění limitů je rovněž možné použít ještě třídění z hlediska obsahového, které určuje způsob používání limitů.

Limity intervalové, určující ohraničení, interval přípustných hodnot ukazatele využití území včetně omezení shora nebo zdola a číselné limity (konstanty). Do této skupiny patří také některá omezení týkající se staveb, která ovlivňují využití území .

Limity vyjádřené jako příkazy a zákazy.

Předběžné správní podmínky pro návrh využití území v ÚPD . Tato omezení nejsou reálným limitem, nestávají se regulativem obsaženým v ÚPD jako předchozí dvě skupiny, jsou omezením procedurálním upozorňující na důležité povinnosti, které souvisejí s rozhodováním o regulativech využití území v ÚPD vyplývající z právních institutů, jako např. držba, vyvlastnění, věcné břemeno, správa , oprávnění apod.

Výklad užívaných pojmů, při vymezení věcné náplně regulativů :

Přípustné - realizovatelné (povolitelné) bez jmenovitého omezení, pouze za podmínek determinace obsahem příslušné platné právní úpravy.

Podmíněně přípustné - realizovatelné (povolitelné) po pečlivém individuálním posouzení povolujícím orgánem (t.j. orgánem územního řízení) a shledání, že v konkrétní situaci jsou splněny pro takové případy přímo v předmětném regulativu deklarované podmínky (tento případ vyžaduje jmenovité doplnění o zpracovatelem uvažované podmínky), současně při respektování podmínek determinace obsahem příslušné platné právní úpravy.

Výjimečně přípustné - realizovatelné (povolitelné) po pečlivém individuálním posouzení povolujícím orgánem (t.j. orgánem územního řízení) a shledání, že v dané konkrétní situaci se výslovný, v předmětném regulativu uvedený, předpoklad výjimečného povolení nedostane do rozporu s determinací vyplývající z obsahu příslušné platné právní úpravy a současně se v daném teritoriu nenabízí vhodnější alternativní řešení (je tedy shledána „nezbytnost takového řešení“).

Nepřípustné - nerealizovatelné (nepovolitelné) za žádných podmínek (za doby platnosti takto pojaté závazné části schválené územně plánovací dokumentace).

6 Obsah závazného právního předpisu

V rámci této kapitoly je upřena pozornost na problematiku obsahu závazného právního předpisu pomocí kterého je obcím a krajům umožněno ukládat povinnosti ve smyslu samostatné působnosti v předmětné oblasti, kterou v tomto případě je energetické hospodářství spravovaného území.

Přesto, že zákon 406/2000 Sb.o hospodaření energií neumožňuje jednotný postup při vydávání obecně závazného právního předpisu pro obce a pro kraje a statutární města, domníváme se, že obsah předpisu může mít shodnou strukturu.Proto také v další části této kapitoly uvedeme formulaci obsahu obecně závazného předpisu, která může být použita pro všechny veřejnoprávní korporace(obce, kraje).

Základem *vyhlášky* v případě obcí a *nařízení* v případě krajů je formulace závazné části ÚEK.

Ta by měla respektovat zásady obsažené ve vyhlášce č.135/2001 Sb.o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, konkrétně pak §16,odst.3 a § 18.

Smyslem návrhu závazné části ÚEK je vypracování odborně fundovaného dokumentu, který bude základem obecně závazného právního předpisu s působností zaměřenou na řešený územní obvod a vytvořit tak závazný rámec pro prosazování přijatých závěrů koncepce k jejich postupné realizaci.

Na základě toho je třeba, aby návrh respektoval zásady tvorby územně plánovací dokumentace. To znamená, že jeho struktura je zejména zaměřena na územní rozsah platnosti a lhůty pro vyhodnocení účinnosti dokumentu a platnosti podmínek za kterých byla koncepce vypracována, závazná pravidla pro opatření v území z hlediska umístování veřejně prospěšných staveb energetického charakteru, těžbu energetických nerostných zdrojů, limity emisního zatížení energetickými procesy v předmětném území a stanovení zásad hospodárného způsobu spolehlivého zabezpečení území jednotlivými formami energie včetně stanovení přípustnosti způsobu zásobování bilančních obvodů energií. .

Návrh závazné části ÚEK by tak měl obsahovat zejména:

- územní rozsah platnosti a lhůty pro vyhodnocení účinnosti dokumentu a platnosti podmínek za kterých byla koncepce vypracována,
- hlavní koridory a plochy pro umístění energetických staveb,
- vymezení ochranných pásem zamezujících negativní působení energetických zařízení,

- plochy přípustné pro těžbu energetických nerostných zdrojů,
- program opatření ke zlepšení kvality ovzduší pro oblasti kde jsou překračovány imisní limity resp. cílové imisní limity
- program opatření ke snížení energetické náročnosti zásobování územního obvodu energií (program úspor energie a program využití obnovitelných zdrojů energie)
- zásady pro stanovení způsobu energetického zásobování územních sektorů řešeného územního obvodu na bázi minimalizace negativních vlivů na životní prostředí a ekonomické výhodnosti
- opatření pro zabezpečení funkčního energetického managementu územního energetického hospodářství.

Závaznost se vyhláší formou obecně závazného právního předpisu, který vydává správní úřad, resp. obec v rámci přenesené působnosti.

Platnost příslušného právního předpisu je časově omezena do doby provedení změny platné územní plánovací dokumentace.

V ÚEK je možné v průběhu její platnosti provádět změny a to v závislosti na rozsahu relevantnosti změn v územním obvodu pro který byl zpracován v podobě dodatků resp. revizí.

7 Doporučený postup projednávání zpracované ÚEK

Dříve než bude formulován postup při projednávání vypracované územní energetické koncepce uvedeme několik doporučujících námětů pro zadavatele ÚEK v procesu vypracovávání územní energetické koncepce.

Jak již bylo několikrát konstatováno, vypracování územní energetické koncepce je činnost kladoucí vysoké nároky na odbornost, finanční zdroje a velký objem údajů. Z těchto důvodů zákon umožňuje ve smyslu §2,odst.6 krajům (ne však městům) vyžádat si součinnost držitelů licence na podnikání v energetických odvětvích, dodavatelů tuhých a kapalných paliv, kteří podnikají na území, jakož i největších spotřebitelů energie. Tyto subjekty jsou pak dle zákona povinni v případě, že byly vyzváni, poskytnout v požadovaném rozsahu a časové lhůtě požadované údaje bezúplatně.

Tento fakt je třeba vhodně využít, neboť vede k úspoře nákladů a zároveň zvyšuje věrohodnost získaných podkladů, která je velmi důležitá pro zajištění korektnosti analýzy stávajícího stavu a z ní rozvinuté optimalizace budoucího stavu řešeného energetického systému.

Zároveň se potvrzuje dobrá zkušenost aktivního zapojení relevantních energetických subjektů do procesu tvorby ÚEK. Jedná se jak o držitele licencí pro podnikání v energetických odvětvích, tak i významných spotřebitelů energie v řešeném územním obvodu. Výsledkem takového přístupu k řešení předmětné problematiky totiž je skutečnost, že vypracovaný dokument je výsledkem týmové práce zadavatele s řešitelem, výrobcí a dodavateli jednotlivých forem energie, reprezentanty spotřební strany energetické bilance jakož i územně-správních orgánů.

Takto realizovaný přístup pak dává předpoklad, že projednávání vypracovaného dokumentu na této bázi bude minimalizovat střety zájmů jednotlivých subjektů působících v energetickém systému a povede k rychlému a účinnému projednání.

Na základě toho doporučujeme zadavatelům územních energetických koncepcí sestavit pracovní výbor, jehož členy budou zástupci držitelů licencí na podnikání v energetice, významných spotřebitelů energie a územně-správních orgánů.

Při tvorbě předmětného výboru je třeba mít na zřeteli, že výbor musí být akceschopný a proto by neměl mít příliš mnoho členů.

Za vhodnou strukturu složení pracovního výboru lze považovat :

- ❖ zástupce elektroenergetiky
- ❖ zástupce plynárenství
- ❖ zástupce dodavatelů tepla

- ❖ zástupce dodavatelů kapalných a pevných paliv
- ❖ zástupce relevantních spotřebitelů energie
- ❖ zástupce samosprávných orgánů
- ❖ zástupce kraje
- ❖ zástupce státní správy
- ❖ zástupce Státní energetické inspekce
- ❖ zástupci řešitelského týmu

V případě, že zpracování územní energetické koncepce je finančně podporováno některým ze státních programů je účelné řídicí výbor ještě doplnit o zástupce předmětné organizace, aby tak zajištěna kontrola plnění podmínek pro přidělení státní podpory.

Počet členů pracovního výboru by neměl překročit počet 15 osob, neboť v takovémto počtu je možné zajistit dobrou komunikativnost a spolupráci a dodržet efektivní dobu jednání.

Kromě pracovního výboru, který se podílí na řízení procesu zpracování ÚEK je vhodné projednat v průběhu jeho řešení hlavní principy a směry dokumentu ještě se širším plénem zástupců státních a samosprávních orgánů, nevládních organizací a relevantních spotřebitelů. Vhodnou formou je pracovní seminář, který uspořádá pořizovatel ÚEK nejlépe na konci procesu modelování, kdy zpracovatel prezentuje výsledky komplexního hodnocení variant rozvoje místního energetického systému a doporučenou variantu územní energetické koncepce. V této fázi řešení je účelné vyslechnout názor a případné připomínky širší odborné veřejnosti a v případě věcně správných připomínek rozhodnout o jejich zapracování do ÚEK.

Takto zvoleným postupem je vytvořen dobrý předpoklad pro úspěšné projednání ÚEK v rámci schvalovacího procesu.

Pro vlastní projednání a schválení vypracované územní energetické koncepce, respektive pro posloupnost jednotlivých postupových kroků je důležité ustanovení odstavce 2 a odstavce 3 § 4 zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií.

Odstavec 2 § 4 uvádí, že:

„Územní energetickou koncepcí pořizuje kraj, hlavní město Praha a statutární města v přenesené působnosti. Územní energetická koncepce je závazným podkladem pro územní plánování“.

Odstavec 3 § 4 uvádí, že:

„Obec má právo pro svůj územní obvod nebo jeho část pořídit územní energetickou koncepci v souladu se státní energetickou koncepcí a pro její uskutečnění může vydat závazný právní předpis“.

Z dikce těchto odstavců vyplývá i možnost rozdílného přístupu při uvádění zpracované územní energetické koncepce do praxe (tj. dle odst. 3 § 4 zákona č. 406/2000 Sb.)

V případě obcí jsou přístupy dobrovolné a jediným závazkem pro pořizovatele je zajištění souladu zpracované ÚEK se státní energetickou koncepcí a krajské energetické koncepce. Obce tedy mohou volit i různou míru závaznosti tohoto dokumentu, danou zvolenou formou projednání a schválení. Obecně tedy mohou aplikovat některý z těchto způsobů:

- projednání a schválení v řídicím výboru ÚEK,
- projednání a schválení v samosprávných orgánech obce,
- veřejné projednání ÚEK včetně projednání s dotčenými orgány státní správy, v rámci procesu pořizování územně plánovací dokumentace,
- vydání závazného právního předpisu.

Na tomto místě je však nutné připomenout, že v §4, odst. 5, písmeno e) zákona o hospodaření energií, na vypracovanou ÚEK se vztahuje povinnost vyplývající ze zákona č. 244/1992 Sb. o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí ve znění zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 100/2001 Sb.

Konkrétně se jedná o povinnost pořizovatele koncepce zajistit posouzení vlivů koncepce na životní prostředí dle §14, odst. 2. Rozsah posouzení je definován Přílohou 3, částí C bodu III a IV tohoto zákona.

To tedy znamená, že po dokončení prací spojených s pořízením územní energetické koncepce je třeba zajistit posouzení koncepce energetického hospodářství z hlediska vlivů na životní prostředí.

V případě pořizování územní energetické koncepce pro kraje, hlavní město Prahu a statutární města v přenesené působnosti je projednávání a schvalování ÚEK povinné a musí vycházet z podmínek Stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a prováděcích předpisů, konkrétně vyhlášky č. 135/2001 Sb. o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, která podrobněji upravuje obsah územně plánovacích podkladů, územně plánovací dokumentace,

způsob jejího pořizování, zpracování, projednávání a schvalování. Důvodem tohoto požadavku je druhá věta odst. 2 § 4 zákona č. 406/2000 Sb., že: „Územní energetická koncepce je závazným podkladem pro územní plánování“.

Vedle této povinnosti respektovat stavební zákon č. 50/1976 Sb. je pro pořizovatele územní energetické koncepce, shodně jako u obcí, povinné zajistit její posouzení podle zákona č. 244/1992 Sb. o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí ve znění zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 100/2001 Sb.

Obecně tedy platí, že pořizovatel územní energetické koncepce se v procesu projednávání a schvalování přiměřeně řídí zákonem č. 50/1976 o územním plánování a stavebním řádu, ve znění zákona č. 83/1998 Sb. a vyhláškou č. 135/2001 Sb. o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci.

Činnosti při pořizování územní energetické koncepce tak lze rozdělit na:

- a) činnosti při zpracování ÚEK
- b) činnosti při projednávání a schvalování ÚEK
- c) činnosti po schválení ÚEK

Jednotlivé činnosti zahrnují zejména:

ad a) činnosti při zpracování ÚEK

- přípravné práce
- zadání pro řešení ÚEK
- zpracování návrhu ÚEK dle zákona č. 406/2000 Sb.
- projednání a schválení stanoviska Řídícího výboru pro ÚEK

ad b) činnosti při projednávání a schvalování ÚEK

- převzetí a projednání návrhu ÚEK
- předložení návrhu ÚEK včetně návrhu vymezení závazné části k posouzení nadřízenému orgánu územního plánování
- zpracování návrhu usnesení o schválení ÚEK spolu se zprávou o jejím projednání,

vyhodnocením všech stanovisek, námitek a připomínek s návrhem rozhodnutí o námitkách a předložení návrhu schvalujícímu orgánu

- schválení ÚEK a její případnou úpravu dle rozhodnutí o jejím schválení
- zpracování návrhu právního předpisu o vyhlášení závazné části ÚEK.

ad c) činnosti po schválení ÚEK

- poskytnutí ÚEK příslušným správním úřadům,
- zaslání obecně závazné vyhlášky o závazné části ÚEK dotčeným orgánům státní správy,
- oznámení nadřízenému orgánu územního plánování o vydání a nabytí účinnosti obecně závazné vyhlášky o závazné části ÚEK,
- sledování aktuálnosti ÚEK a v případě potřeby předložení návrhu na zpracování změny schvalujícímu orgánu,
- pořizování změn ÚEK,
- rozhodování o případné úpravě směrné části ÚEK,
- oznámení nadřízenému orgánu územního plánování o ukončení platnosti ÚEK.

Z hlediska lhůt pro projednání územních energetických koncepcí platí zákon č. 50/1976 Sb. o územním plánování a stavebním řádu ve znění zákona č. 83/1998 Sb. konkrétně § 22, § 23 a § 25, které znějí takto:

§ 22

Návrh

- (1) Návrh územně plánovací dokumentace musí být vystaven u pořizovatele, popřípadě na dalších určených místech, po dobu 30 dnů k veřejnému nahlédnutí, což oznámí pořizovatel veřejnou vyhláškou. Ve lhůtě do 15 dnů od posledního dne vystavení návrhu může každý uplatnit své připomínky.
- (2) O vystavení návrhu vyrozumí pořizovatel písemně dotčené orgány státní správy vždy jednotlivě nejméně 15 dnů přede dnem vystavení. Tyto orgány mohou uplatnit do 15 dnů od posledního dne vystavení návrhu své stanovisko. Návrh územně plánovací dokumentace pořizovatel dohodne s dotčenými orgány státní správy, které uplatnily stanoviska ve stanovené lhůtě. Při řešení rozporů se postupuje podle § 136.

- (3) Oznámení o vystavení návrhu územního plánu velkého územního celku zašle pořizovatel každé dotčené obci 15 dní přede dnem vystavení. Obec může uplatnit námitky k návrhu nebo nesouhlas s vyřízením svých námitek podaných ke konceptu řešení do 30 dnů od posledního dne vystavení.
- (4) K návrhu regulačního plánu, územního plánu obce a k vymezení veřejně prospěšných staveb v návrhu územního plánu velkého územního celku mohou vlastníci dotčených pozemků a staveb uplatnit do 15 dnů od posledního dne vystavení návrhu námitky nebo nesouhlas s vyřízením svých námitek podaných ke konceptu řešení.
- (5) Pokud dotčené orgány státní správy nesdělí své stanovisko ve lhůtě podle odstavce 2, vyzve je pořizovatel ke splnění této povinnosti. Pokud ani do 15 dnů po doručení výzvy neobdrží pořizovatel stanovisko dotčeného orgánu státní správy, platí, že proti návrhu územně plánovací dokumentace nemá námitek.

§ 23

- (1) Pořizovatel předloží schvalujícímu orgánu zprávu o projednání územně plánovací dokumentace spolu s vyhodnocením všech stanovisek a připomínek a s návrhem na rozhodnutí o námitkách a nesouhlasech s vyřízením námitek.
- (2) Obcím a vlastníkům, kteří uplatnili námitky k návrhu územně plánovací dokumentace nebo nesouhlas s vyřízením svých námitek podaných ke konceptu řešení, sdělí pořizovatel do 30 dnů po schválení, že jim bylo vyhověno nebo důvody, pro které jim vyhověno nebylo.

§ 25

- (1) Návrh územního plánu obce a regulačního plánu posuzuje před schválením nadřízený orgány územního plánování z hlediska souladu obsahu návrhu a postupu při jeho projednání s tímto zákonem a s ostatními právními předpisy tj. včetně prověření souladu,
 - a) územního plánu obce s územním plánem velkého územního celku,
 - b) regulačního plánu s územním plánem obce a s územním plánem velkého územního celku.
- (2) Výsledek posouzení sdělí nadřízený orgán zemního plánování pořizovateli do 30 dnů.

V případě, že shledá nedostatky z hledisek uvedených v odstavci 1) lze územní plán obce nebo regulační plán schválit teprve na základě potvrzení nadřízeného orgánu územního plánování, že zjištěné nedostatky pořizovatel odstranil.

- (3) Pokud nadřízený orgán nesdělí své stanovisko ve lhůtě uvedené v odstavci 2), platí, že s posuzovanou dokumentací souhlasí.

Z uvedeného výčtu je zřejmé jaký postup činností je třeba zajistit, aby byla naplněna zákonná povinnost a tak zajištěna korektní procedura schvalovacího procesu ÚEK v rámci územně plánovací dokumentace zakončená vydáním právního předpisu kraje resp. statutárního města. Jak již bylo konstatováno u schvalovací procedury obcí, nezbytnou součástí schvalovacího procesu vypracované územní energetické koncepce kraje resp. statutárních měst je realizace posouzení schválené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí dle současně platného zákona č.244/1992 Sb. ve znění pozdějších změn.

Tento právní předpis shodně jak pro obce, tak i pro kraje a statutární města, vyžaduje realizaci posouzení vlivů koncepce na životní prostředí zpracované přiměřeně rozsahu definovaném v Přílohou č.3 části C bodu III a IV tohoto zákona.

Ve svém důsledku to znamená, že pořizovatel koncepce je povinen zajistit toto vyhodnocení v podobě:

- komplexního popisu předpokládaných vlivů na životní prostředí a odhad jejich významnosti z hlediska vlivu na
 - o obyvatelstvo
 - o ekosystémů
 - o antropogenní systémy
 - o strukturu a funkční využití území
 - o ostatní vlivy
 - o velkoplošné vlivy v krajině

- popis opatření navržených k prevenci, eliminaci, minimalizaci, popřípadě kompenzaci účinků na prostředí členěné na
 - územně plánovací opatření
 - technická opatření
 - kompenzační opatření

▪ jiná opatření

V dále uvedeném algoritmu projednávání a schvalování ÚEK je uveden postup, který by měl být realizován dle současně platného zákonného rámce.

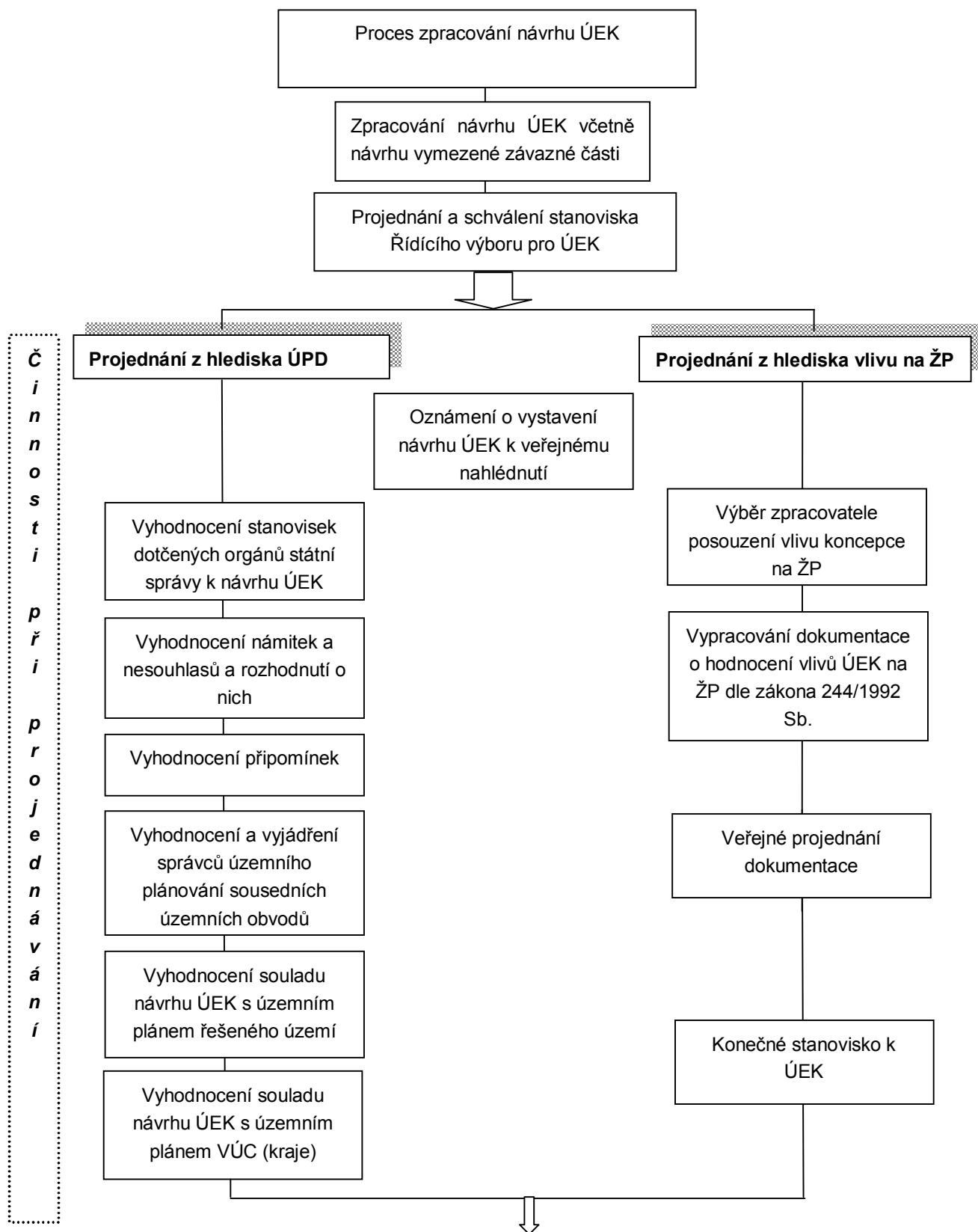
Z hlediska budoucího vývoje procesu schvalování bude nezbytné zahrnut připravované legislativní změny v legislativních předpisech, které se připravují zejména v oblasti zákona o posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí, který by měl v příštím roce nahradit stávající zákon 244/1992 Sb. v pozdějším znění, který je plně v souladu s legislativním rámcem EU.

Na základě tohoto návrhu zákona posouzení koncepce zahrnuje zjištění, popis a zhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů uskutečnění i neuskutečnění koncepce a jejich cílů pro celé období jejího předpokládaného působení.

Postup při posuzování koncepce se řídí tímto procesem:

- oznámení koncepce -
- zjišťovací řízení
- stanovení podmínek obsahu a rozsahu posouzení koncepce
- stanovisko ke konečnému návrhu koncepce.

Na další straně je uveden algoritmus procesu projednávání a schvalování ÚEK.



a
s
c
h
v
á
l
e
n
í
Ú
E
K

Projednáni právního předpisu

Schválení ÚEK
případně úprava dle
rozhodnutí o jejím

Zpracování právního
předpisu o vyhlášení
závazné části ÚEK

Vydání obecně závazné
vyhlášky o závazné
části ÚEK

Č
i
n
n
o
s
t
i
p
o
s
c
h
v
á
l
e
n
í
Ú
E
K

Poskytnutí ÚEK
příslušným správním
úřadům

Zaslání obecně závazné
vyhlášky o závazné
části ÚEK dotčeným
orgánům státní správy

Oznámení nadřízenému
orgánu územního
plánování o vydání a
nabytí účinnosti obecně
závazné vyhlášky

Sledování aktuálnosti
ÚEK a v případě
potřeby předložení
návrhu na zpracování
změny schvalujícímu

Požizování změn ÚEK

8 Příklad zásad pro vyhotovení podkladů územního plánu území pro řešení energetického hospodářství

Řešení energetického hospodářství územního obvodu(v tomto případě kraje) vychází z provedených analýz o trendech vývoje poptávky pro energii, možných zdrojích a způsobech nakládání s energií, možnostech využitelnosti obnovitelných zdrojů energie a ekonomicky využitelných úspor energie.

Po formulaci a následném komplexním vyhodnocení variant rozvoje lze formulovat tyto základní teze optimální varianty územní energetické koncepce do cílového roku plánovacího období.

a) Základní teze územní energetické koncepce:

- respektovat podmínky státní energetické koncepce
- respektovat platné legislativní předpisy související s územní energetickou koncepcí, tj. zejména:
 - zákon č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií
 - zákon č. 458/2000 Sb. – energetický zákon
 - zákon č. 50/1976 Sb. – stavební zákon
 - zákon č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší
 - zákon č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci
 - zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech
 - zákon č. 353/1999 Sb. o prevenci závažných havárií
- respektovat platné a schválené dokumenty, zejména
 - územní energetické koncepce měst a obcí zpracované podle zák. č. 406/2000 Sb.,
 - územní plány měst, obcí a vyšších územních celků,
 - krajskou koncepci odpadového hospodářství,
 - krajský program snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší dle zák. č. 86/2002 Sb.,
 - program rozvoje území,
- neomezovat využití instalovaných kapacit výrobních energetických, průmyslových či zemědělských systémů, za předpokladu splnění zákonných požadavků (zák. č. 86/2002 Sb.),
- stabilizovat stávající systémy centrálního zásobování teplem, účelně je rozšiřovat a to zejména v rozvojových oblastech,
- vytvořit podmínky pro realizaci rozsáhlého programu úspor energie v oblastech výrobních, distribučních a spotřebních systémů,
- vytvořit podmínky pro realizaci rozsáhlého programu využití obnovitelných zdrojů energie a to zejména na bázi biomasy, větrné energie, geotermální energie, sluneční energie a energie vody,
- vytvořit podmínky pro substituci ekologicky nevhodných paliv ekologicky šetrnějšími primárními energetickými zdroji nebo obnovitelnými zdroji energie,
- v případě budování nových zvláště velkých stacionárních zdrojů znečišťování respektovat podmínky nezvyšování produkce emisí a podmínky pro kvalitu ovzduší v ovlivňovaných územích,
- zajistit spolehlivost dodávek energie na celém území kraje,
- zajistit zásobování definovaných rozvojových a transformačních území energií,

- zvážit možnosti plošné plynofikace v obcích s vysokým podílem spalování hnědého uhlí, zejména v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší,
- respektovat podmínky přípustnosti, tj. regulativy zásobování jednotlivých katastrálních území energie dle navržené koncepce.

Indikátor		Měr. jednotka	2001	2022
Spotřeba PEZ celkem		TJ/r	24 990	17 420
z toho :	ČU	TJ/r	60	10
	HU	TJ/r	6 280	910
	koks	TJ/r	250	30
	Biomasa	TJ/r	250	4 680
	TO	TJ/r	6 490	2 640
	ZP	TJ/r	10 570	6 590
	NZ, OZ	TJ/r	800	2 290
a	LPG	TJ/r	290	280
	CZT	TJ/r	2 420	1 530
	EL	TJ/r	7 500	6 160
Spotřeba energie pro územní rozvoj celkem		TJ/r	-	1 010
z toho :	teplo	TJ/r	-	780
	el. energie	TJ/r	-	230
Předpokládané úspory energie celkem		TJ/r	-	6 400
z toho:	výrobní a distribuční systémy	TJ/r	-	1 550
	spotřebitelské systémy	TJ/r	-	4 840
Předpokládané využití OEZ celkem		TJ/r	-	4 770
z toho:	biomasa	TJ/r	-	3 200
	geotermální energie	TJ/r	-	750
	energie vzduchu	TJ/r		
	sluneční energie	TJ/r	-	110
	vodní energie	TJ/r	-	110
	větrná energie	TJ/r	-	600
Podíl úspor energie z celkové spotřeby PEZ		%	26	-
Podíl OEZ z celkové spotřeby PEZ		%	3	32
Emise SO₂		t/r	3 230	930
Emise NO_x		t/r	7 630	2 080
Emise tl		t/r	2 300	1 140
Emise CO₂		t/r	1 506 480	989 540
Velikost územního rozvoje		ha	-	620
Předpokládané náklady na úsporná opatření		mil. Kč	-	16 090
Předpokládané náklady na využití OEZ celkem		mil. Kč	-	5 940
z toho:	biomasa	mil. Kč	-	1 180
	geotermální energie	mil. Kč	-	980
	energie vzduchu	mil. Kč	-	
	sluneční energie	mil. Kč	-	1 250
	větrná energie	mil. Kč	-	2 540
Předpokládané náklady na plynofikaci		mil. Kč	-	0

Předpokládané náklady na energ. infrastrukturu rozvojových lokalit	mil. Kč	-	930
Měrná spotřeba PEZ	GJ/obyv.	60	40
Měrná spotřeba tepla na vytápění a TUV	GJ/obyv.	30	20
Měrná spotřeba zemního plynu	GJ/obyv.	20	20
Měrná spotřeba tuhých paliv	GJ/obyv.	10	0
Měrná spotřeba kapalných paliv	GJ/obyv.	11	6
Měrná spotřeba OEZ	GJ/obyv.	2	5

8.1 Hlavní opatření k realizace územní energetické koncepce

Mezi hlavní opatření, které je nezbytné realizovat pro naplnění stanovených cílů územní energetické koncepce řešeného územního obvodu patří:

- Opatření strategického a koncepčního charakteru
- Opatření územně plánovací
- Opatření k realizaci zvýšení hospodárnosti užití energie
- Opatření k využití obnovitelných zdrojů energie
- Opatření k zajištění územního rozvoje
- Opatření k zajištění spolehlivosti zásobování energií

8.1.1 Opatření strategického a koncepčního charakteru

Pro zajištění konkrétních podmínek realizace ÚEK na vyšší rozlišovací úrovni je třeba zajistit zpracování těchto koncepčních podkladů:

- 1) Zpracování, či aktualizace územních energetických koncepcí dle zákona č. 406/2000 Sb. statutárních měst a dále pro katastrální území obcí s rozšířenou působností. Cílem ÚEK je jednak naplnění zákonné povinnosti (statutární města) a jednak zajištění kontinuity postupu navrženého v ÚEK kraje pro jednotlivá katastrální území. V těchto ÚEK je třeba soustředit pozornost:
 - na konkrétní optimalizaci zásobování územních obvodů energií,
 - na zpracování detailních programů úspor energie v jednotlivých výrobních, distribučních a spotřebitelských skupinách,
 - na posouzení výchozích podmínek pro případné využití obnovitelných zdrojů energie z hlediska identifikace zdroje, identifikace vhodných spotřebitelských systémů a výpočtu ekonomické nadějnosti potenciálního řešení,
 - na zajištění zásobování energií rozvojových lokalit a to jak průmyslově obchodního charakteru, tak i bytového charakteru. Rovněž v tomto případě je třeba akcentovat případné reálné možnosti pro využití OEZ k zajištění poptávky po teple,
 - na problematiku substituce ekologicky méně vhodných či nevhodných PEZ,
 - na zpracování konkrétních územně plánovacích podkladů.

Zpracování, či aktualizace ÚEK je předmětná pro tyto územní energetické obvody :

Zpracování koncepce možností využití obnovitelných zdrojů energie v Libereckém kraji. Tato koncepce by měla stanovit konkrétní podmínky pro využívání OEZ v jednotlivých územních lokalitách, zejména:

- množství bilance zdrojů biomasy,
- územní identifikace OEZ, zejména biomasy a geotermální energie,
- územní identifikace sběrných center a úpraven biomasy pro spalování s respektováním dopravních faktorů,
- identifikace potencionálních spotřebitelských systémů pro využití OEZ,
- stanovení priorit pro využití OEZ v jednotlivých územních obvodech,
- specifikaci konkrétních realizačních projektů,
- zpracování předběžných studií proveditelnosti pro využití OEZ,
- zpracování akčního plánu realizace.

- 3) Zpracování výsledků aktualizace státní energetické koncepce podle zákona č. 406/2000 Sb. o hospodaření energií pro podmínky Libereckého kraje.

Podle výsledků aktualizace, která se provádí každé dva roky je nezbytné rozhodnout o rozsahu nutných korekcí v ÚEK a přijmout odpovídající opatření.

8.1.2 Opatření územně plánovací

Vzhledem ke skutečnosti, že Územní energetická koncepce je závazným územně plánovacím podkladem je třeba zajistit implementaci systémových zásad do územně plánovací dokumentace vyššího územního celku a následně i dokumentaci jednotlivých sídelních útvarů.

Pro řešené území lze formulovat zásady pro územní plánování takto:

1. V souladu s §4,odst.3 zákona č.406/2000 Sb. o hospodaření energií respektovat Územní energetickou koncepci kraje a Územní energetickou koncepci statutárních měst jako závazné podklady pro územní plánování.
2. Při budování nových zdrojů energie nebo při změně dokončených staveb dodržovat regulativy ve věci přípustné formy zásobování předmětného území energií stanovených v Územní energetické koncepci kraje.
3. Spalování pevných fosilních paliv upřednostňovat pouze ve velkých stacionárních zdrojích znečišťování a to za podmínek splnění požadavků zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší.
4. V souladu s požadavky energetického zákona č. 458/2000 Sb. upřednostňovat zásobování dodávkovým teplem z centrálních systémů zásobování teplem o to zejména v dosahu již vybudovaných systémů.
5. Při zásobování energií využívat dostupné obnovitelné zdroje energie, přičemž uplatnit zejména tyto priority:

- spalování biomasy ve středních a velkých stacionárních zdrojích znečišťování jako náhrady za dosud spalované hnědé uhlí,
 - spalování biomasy ve středních a velkých stacionárních zdrojích znečišťování pro zajišťování energetických potřeb nově budovaných územních zón, zejména v dosud neplynofikovaných územích,
 - spalování biomasy v malých stacionárních zdrojích znečišťování jako substituce hnědého uhlí,
 - využívání sluneční energie zejména pro přípravu TUV v obytných budovách,
 - využívání geotermální energie a energie půdy zejména pro individuální účely a v lokalitách, které jsou v ÚEK specifikovány jako vhodné,
 - využívání energie vzduchu zejména pro individuální účely a to přednostně v lokalitách s rozptýlenou zástavbou,
 - využívání energie větru výhradně v lokalitách s příznivými větrnými podmínkami (průměrná roční rychlost větru vyšší než 5 m/s) při zachování ostatních podmínek vhodnosti (eliminace negativního vlivu na krajinu, obyvatelstvo, faunu, flóru, dostupnost distribučního systému pro vyvedení el. výkonu, apod.),
 - využívání energie vody výhradně ve vhodných částech vodních toků a za podmínek minimalizace negativních vlivů na životní prostředí,
 - implementace využití obnovitelných zdrojů energie pouze za předpokladu splnění podmínek ekonomické přijatelnosti vdaných mezích korektního posouzení relevantních rizik z hlediska stability rozhodnutí o realizaci.
6. Specifikovat jako veřejně prospěšné stavby energetická výrobní a distribuční zařízení včetně jejich ochranných pásem dle energetického zákona č.458/2000 Sb. Určit vhodné polohy pro vybudování upraven biomasy pro spalování v malých a středních stacionárních zdrojích znečišťování.
7. Zajistit spolehlivé zásobování energií nově koncipovaných rozvojových lokalit.
8. Navrhnout plošnou plynofikaci pouze těch sídelních útvarů, kde je předpoklad ekonomické přijatelnosti realizované výstavby plynovodů.
9. Upřednostňovat účelnou ekologizaci zdrojů energie a aplikaci kombinované výroby tepla a elektřiny.
10. Prosazovat zásady hospodárného užití energie a zajištění alespoň minimální účinnosti užití energie při výrobě energie, nepřekročení maximálních ztrát při rozvodu energie stanovených zákonem č. 406 /2000 Sb. o hospodaření energií. Nové stavby nebo změny dokončených staveb musí v dokumentaci přikládané k žádosti o stavební povolení prokázat splnění požadavků hospodárné spotřeby energie na vytápění, vyjádřené přípustnými hodnotami tepelné charakteristiky budovy, tepelného odporu konstrukce, tepelné stability místností, šíření vzduchu a vlhkosti konstrukcí.

8.1.3 Opatření k realizaci zvýšení hospodárnosti užití energie

Zvyšování energetické účinnosti je nutno zajistit v těchto základních směrech :

Obyvatelstvo:

- substituce tuhých fosilních paliv ekologicky vhodnějšími zdroji energie,
- modernizace zdrojů tepla a regulace vytápění,

- zvýšení tepelné ochrany vytápěných domů,
- modernizace světelných zdrojů,
- modernizace el. spotřebičů,
- využití obnovitelných zdrojů energie, zvláště biomasy

Průmysl:

- modernizace otopných soustav,
- zvýšení tepelné ochrany budov,
- zvýšení úrovně energetického managementu,
- využití druhotných zdrojů tepla,
- modernizace technologických zařízení,
- zvýšení úrovně managementu výroby.

Občanská vybavenost:

- modernizace, resp. zvýšení efektivity systému vytápění,
- zvýšení tepelné ochrany budov,
- zvýšení efektivity systémů ventilace a klimatizace,
- modernizace systémů ventilace a klimatizace,
- modernizace osvětlovacích soustav.

Systémy CZT :

- modernizace, resp. zvýšení efektivity, distribučních systémů (primárních a sekundárních rozvodů (výměňkových a předacích stanic),
- zvýšení účinnosti při výrobě tepla a elektřiny.

8.1.4 Opatření k využití obnovitelných zdrojů energie

Při aplikaci využití obnovitelných zdrojů energie je třeba vycházet z reálných možností, které lze formulovat takto:

- Využití větrné energie je v velmi obecně vhodné a to v rozsahu definovaném v UEK, tj. cca 40% z uváděného potenciálu.
- Využití biomasy je vhodné zejména v oblasti využití obilovin a využití redundantní zemědělské půdy pro pěstování energetických plodin, tj. energetických rostlin. Pěstování rychle rostoucích dřevin je potenciálně vhodné na rekultivovaných plochách po důlní činnosti.

Nutnými podmínkami pro využití biomasy je zejména:

- zainteresování pěstitelů na využití biomasy pro spalování,
- minimalizace nákladů na sušení, úpravu a dopravu biomasy k místu spotřeby,
- dostupnost vhodných topenišť a dalšího vybavení pro spalování biomasy,
- zajištění konkurenční ceny biomasy ve vztahu k ostatním primárním energetickým zdrojům zejména uhlí,
- zajištění účelné informovanosti a případně motivace potenciálních spotřebitelů biomasy,
- stabilita vytvořeného systému pěstování, úpravy, dopravy a spalování biomasy.

- Využití lesních dřevin ke spalování ve větším množství není, vzhledem ke stavu lesních porostů a nutnosti jejich revitalizace, vhodné. Pro individuální účely je spalování dřevní hmoty akceptovatelné přibližně ve stávajícím rozsahu.
- Využití bioplynu je vhodné za přijatelných ekonomických podmínek pouze v místě jeho vzniku. Upřednostňovat je proto vhodné individuální využití a nikoliv systémovou aplikaci.
- Využití geotermální energie na bázi vody je vhodné zejména v oblastech s výskytem termální vody, avšak pouze za podmínky nenarušení hydrogeologické stability. Aplikace využití je účelná zejména při substituci fosilních paliv ve středních či větších spotřebitelských systémech.
- Využití geotermální energie na bázi suchého zemského tepla je vhodné zejména v lokalitách s rozptýlenou zástavbou přičemž je nutné respektovat kapacitu geotermální energie v dané oblasti. Další podmínkou je dostatečně výkonová kapacita distribučního systému zásobování elektřinou pro bivalentní zdroje.
- Využití energie okolního vzduchu je vhodné na území celého kraje. Její využití na bázi tepelných čerpadel vzduch – vzduch je účelné zejména pro potřeby individuálního vytápění. Nutnou podmínkou je disponibilita bivalentního zdroje energie, tedy dostatečná přenosová kapacita distribučního systému elektřiny v daném místě.
- Využití energie povrchové vody na bázi tepelných čerpadel voda – vzduch je vhodné u spotřebitelských systémů situovaných v blízkosti vodních toků a ploch. Vhodné je využití pro potřeby individuálního vytápění s tím, že nutnou podmínkou je disponibilita bivalentního zdroje elektrické energie.
- Využití energie vodního spádu na bázi malých vodních elektráren je účelné a vhodné v oblastech výskytu těchto podmínek na vodních tocích. Vyrobenou elektrickou energii je vesměs účelné aplikovat na bázi ostrovních systémů nebo v distribučních systémech nízkého napětí.
- Využití sluneční energie je vhodné zejména pro ohřev teplé užitkové vody a to jak v rodinných domech tak i v obytných domech s centrální přípravou TUV. Účelná je aplikace i v systémech CZT, jako efektivnější alternativa přepravy TUV v mimotopném období. Problematická je implementace v systémech CZT s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla, neboť snížení poptávky po teple v letních měsících může omezit či eliminovat výrobu elektrické energie. Aplikace je proto vhodná zejména v oblastech s zhoršenou kvalitou ovzduší ovlivňovanou zdrojem CZT, kde je obecně nutné dosáhnout snížení produkce emisí. Využití sluneční energie pro vytápění je doporučitelné zejména pro individuální účely, avšak za podmínky disponibility elektrické energie jako bivalentního zdroje energie.

Z hlediska systémového, tedy hlediska zajišťujícího splnění hlavního cíle celého územního programu, tj. zlepšení kvality ovzduší, lze specifikovat následující priority v oblasti využití obnovitelných zdrojů energie:

- spalování biomasy ve středních a velkých stacionárních zdrojích znečišťování jako náhrady za dosud spalované hnědé uhlí,
- spalování biomasy ve středních a velkých stacionárních zdrojích znečišťování pro zajišťování energetických potřeb nově budovaných územních zón, zejména tam, kde není oblast plynofikována,
- spalování biomasy v malých stacionárních zdrojích znečišťování jako substituce hnědého uhlí,
- využití sluneční energie pro ohřev TUV v obytných domech,
- využití obnovitelných zdrojů energie je nezbytné implementovat pouze za předpokladu splnění podmínek ekonomické přijatelnosti v daných mezích a korektního posouzení relevantních rizik, z hlediska stability rozhodnutí o realizaci.

8.1.5 Opatření k zajištění územního rozvoje kraje

Obecně platí, že přednostně pro územní rozvoj by měla být účelně využívána transformační území, tj. v současné době nevyužívané lokality původně zastavěné pro jiný účel. Tato území jsou obvykle již vybavena systémem zásobování energií.

Rozvojové lokality definované v územních plánech řešeného území je třeba zajistit z hlediska energetické infrastruktury na bázi těchto základních podmínek :

- využívat disponibilní kapacitní rezervy ve stávajících distribučních systémech el. energie, zemního plynu, případně systémech CZT a to za podmínky zachování spolehlivosti dodávek energie,
- při budování technické infrastruktury aplikovat metody postupné výstavby (zahuštění) systému ve vztahu k etapizaci realizovaného využití rozvojové lokality,
- při rozhodování o koncepci zásobování teplem podle možností a specifických podmínek spotřebitelských systémů upřednostňovat formy dodávkového tepla na bázi kombinované výroby tepla a elektrické energie a užití obnovitelných zdrojů energie.

8.1.6 Opatření k zajištění spolehlivosti zásobování energií

Pořizovatel územní energetické koncepce kraje je povinen dbát na zajišťování spolehlivých dodávek energie jednotlivým spotřebitelským systémům ze strany dodavatelů energie.

Dodavatelé energie naopak mají podle energetického zákona č. 458/2000 Sb. povinnost zajištění spolehlivých dodávek energie.

V rámci energetického managementu kraje lze za účelné považovat tato opatření k zajištění spolehlivých dodávek energie:

- specifikace výrobních a distribučních systémů relevantních pro monitorování spolehlivosti dodávek energie,
- projednání havarijních plánů zpracovaných pro jednotlivé liniové systémy zásobování energie s jejich vlastníky a zajištění případné jejich aktualizace,
- specifikace spotřebitelských systémů s mimořádnými prioritami v oblasti spolehlivosti zásobování energií.
- specifikace hlavních problémů v oblasti spolehlivosti dodávek energie a zpracování odpovídajících plánů na jejich řešení,
- zajištění systémů pravidelných aktualizací priorit.

8.2 Hlavní nástroje realizace cílů ÚEK pro jednotlivé cílové skupiny

Pro jednotlivé cílové skupiny lze pro zajištění realizace cílů Energetické koncepce řešeného území definovat následující soubor nástrojů.

1) Obyvatelstvo

Poř.č.	Druh nástroje	Předmět, cíl
1	Energetický audit	Analýza hospodaření s energií, návrh úsporných opatření, formulace optimální varianty projektu úspor
2	Tepelná ochrana budov	Zlepšení tepelně technických vlastností objektů, zateplení jednotlivých částí konstrukce
3	Otopná soustava	Náhrada zdrojů tepla (kotlů, lokálních topidel) za účinnější, zaregulování otopné soustavy, včetně instalace termoventilů, fasádování, optimalizace přípravy TUV
4	Hospodárnost	Energetický uvědomělé a úsporné chování spotřebitelů instalace měřidel spotřeby, pořizování energeticky efektivních spotřebičů apod.
5	Osvěta	Zvyšování povědomí hospodaření s energií, činnost poradenských, informačních a konzultačních středisek (EKIS) při ČEA, státní programy na podporu úspor energie, informační systém (publikace, sdělovací prostředky, internet, apod.).
6	Obnovitelné zdroje energie	Využití biomasy, geotermální energie a solární energie na bázi ekonomicky efektivních objektů.

2) Služby a drobné podnikání, veřejné služby

Poř.č.	Druh nástroje	Předmět, cíl
1	Energetický audit	Analýza hospodaření s energií, návrh úsporných opatření, formulace optimální varianty projektu úspor
2	Tepelná ochrana budov	Zlepšení tepelně technických vlastností objektů, zateplení jednotlivých částí konstrukce
3	Otopná soustava	Náhrada zdrojů tepla (kotlů, lokálních topidel) za účinnější, zaregulování otopné soustavy, včetně instalace termoventilů, fasádování, optimalizace přípravy TUV
4	Hospodárnost	Energetický uvědomělé a úsporné chování spotřebitelů instalace měřidel spotřeby, pořizování energeticky efektivních spotřebičů apod.
5	Osvěta	Zvyšování povědomí hospodaření s energií, činnost poradenských, informačních a konzultačních středisek (EKIS) při ČEA, státní programy na podporu úspor energie, informační systém (publikace, sdělovací prostředky, internet, apod.).
6	Obnovitelné zdroje energie	Využití biomasy, geotermální energie a solární energie na bázi ekonomicky efektivních objektů.
7	Energetický management	Systém řízení výroby a spotřeby energie, monitorování spotřeby, normy spotřeby energie ve vztahu k produkci informační systém, motivace zaměstnanců k úsporám.
8	EPC	Projekty úspor energie hrazené třetí stranou, přičemž prvotní

Poř.č.	Druh nástroje	Předmět, cíl
		investiční náklady jsou hrazeny výnosy z dosažených úspor.

3) Průmysl

Poř.č.	Druh nástroje	Předmět, cíl
1	Energetický audit	Analýza hospodaření s energií, návrh úsporných opatření, formulace optimální varianty projektu úspor
2	Energetický management	Systém řízení výroby a spotřeby energie, monitorování spotřeby, normy spotřeby energie ve vztahu k produkci informační systém, motivace zaměstnanců k úsporám.
3	Tepelná ochrana budov	Zlepšení tepelně technických vlastností objektů, zateplení jednotlivých částí konstrukce
4	Otopná soustava	Náhrada zdrojů tepla účinnějšími, snižování vlastní spotřeby při výrobě tepla, modernizace systémů vytápění a větrání, snižování ztrát v distribuci, zaregulování soustavy, využití druhotných zdrojů tepla, regulace a optimalizace technologických spotřebičů tepla, optimalizace přípravy TUV.
5	Kogenerace	Účelná aplikace kombinované výroby tepla a elektřiny.
6	Osvětlovací soustava	Modernizace zdrojů světla (náhrada zářivek, žárovek a výbojek za efektivnější), regulace osvětlovacích soustav.
7	el. pohony	Modernizace el. pohonů, regulace otáček, optimalizace provozu.
8	EPC	Projekty úspor energie hrazené třetí stranou, přičemž prvotní investiční náklady jsou hrazeny výnosy z dosažených úspor.
9	Hospodárnost	Energeticky úsporné chování všech zaměstnanců podniku.
10	Osvěta	Zvyšování povědomí hospodaření s energií, činnost poradenských, informačních a konzultačních středisek (EKIS) při ČEA, státní programy na podporu úspor energie, informační systém (publikace, sdělovací prostředky, internet, a pod.).

9 Příklad podmínek pro napojení sídelního útvaru na existující energetické soustavy

9.1 Objekt limitování

Využití území a jeho obslužnost jednotlivými energetickými médii z hlediska vytváření pohody a bezpečného provozování jednotlivých soustav provozovateli.

9.2 Důvody limitování

Ekonomické a ekologicky šetrné využívání existujících energetických soustav a účelnost zainvestování území novými zařízeními.

9.3 Vyjádření limitu

Stanovení podmínek pro funkční a prostorové využití území musí vycházet z kapacity, životnosti, technického stavu, rozložení a uložení sítí, souvisejících zařízení (technologická a stavební) a vytváření ucelené soustavy s nadřazenými energetickými systémy (tranzitními a napájecími distribučními energetickými zařízeními).

9.4 Ukazatele a číselné hodnoty

Kategorizace vedení technického vybavení dle územní působnosti a kapacitního významu:

1. kategorie: nadřazená (tranzitní - napájecí)

Elektrické silové vedení: 110 kV a vyšších napětí.

Plynovodní potrubí s vysokým a velmi vysokým tlakem od zdroje plynu do regulační stanice VVTL a VTL.

Tepelné napáječe.

Pokud mohou dálková vedení procházet nezastavěným územím měst a obcí, nemají zpravidla k zastavěným územím přímou vazbu.

2. kategorie: hlavní (oblastní - zásobovací)

Elektrické silové vedení: kabely 22 kV až 35 kV (napáječe).

Plynovod: potrubí s vysokým tlakem nebo středotlaké z regulační stanice VTL nebo STL.

Tepelné vedení: tepelné napáječe na území obce.

Tyto systémy zajišťují zásobování nebo zabezpečení zastavěných území měst a obcí nebo

jejich zón. Nemají přímou vazbu na spotřební objekty (kromě tepelných napáječů a stok).

3. kategorie: vedlejší (uliční - spotřební)

Elektrické silové vedení: kabely 3 kV až 35 kV (rozvodné) a kabely 1 kV.

Plynovod: potrubí středotlaké, nízkotlaké z regulační stanice vtl nebo stl.

Tepelné vedení: rozvodná tepelná síť.

Zajišťují zásobování a zabezpečení zón měst a obcí a jejich částí. Mohou mít i přímou vazbu na spotřební objekty.

4. kategorie: podružná (domovní - přípojková)

Ve všech případech přípojky. Zajišťují zásobování a zabezpečení objektů nebo provozních celků.

Uložení sítí: - nadzemní vč. pozemních,
-podzemní.

Dále se jedná o prostorovou koordinaci:

- uložení v zemi ve sdružené nebo společné trase ale i jednotlivě,
- kolektory, technické chodby a kanály.

Životnost inženýrských sítí .

9.5 Nadřazené energetické soustavy a zastavěné území

9.5.1 Důvody limitování

Bezpečné provozování nadřazených systémů, bezpečnost osob a jejich majetků, estetické působení nadzemních silových elektrických a telekomunikačních vedení.

9.5.2 Vyjádření limitu

Dálková vedení nadřazených energetických sítí a jejich vztah k zastavěnému území včetně koncepce, koordinace a vymezení ploch i koridorů pro tyto veřejně prospěšné stavby.

Rozvodné energetické vedení - 400 kV, 220 kV se v zastavěných částech obcí umísťují pod zem.

Podle ČSN 38 6410 potrubí plynovodů s vysokým (VTL - 0,3 MPa do 4 MPa) a velmi vysokým tlakem (VVTL - 4 MPa do 10 MPa) smí být vedena ve volném terénu mimo zastavěná a k zastavění určená místa, vyjma vysokotlakých přípojek k regulačním stanicím.

9.6 Distribuční systém rozvodu el.energie

9.6.1 Objekt limitování

Podmínky pro připojení k přenosové a k distribučním soustavám v řešeném území z hlediska návaznosti a propojitelnosti se stávajícím systémem elektroenergetiky.

9.6.2 Důvody limitování

Využitelnost území z hlediska navržených zařízení k rozvodu elektrické energie, jejich ochranných pásem a architektonického začlenění.

9.6.3 Vyjádření limitu

Nároky na plochu a ochranná pásma rozvodných zařízení elektrické energie.

9.7 Distribuční systém rozvodu tepla

9.7.1 Objekt limitování

Podmínky pro připojení k teplotenské soustavě v řešeném území z hlediska návaznosti a propojitelnosti se stávajícím systémem.

9.7.2 Důvody limitování

Využitelnost území z hlediska navržených a stávajících zařízení k rozvodu tepelné energie, jejich ochranných pásem a architektonického začlenění.

9.7.3 Vyjádření limitu

Nároky na plochu a ochranná pásma rozvodných zařízení tepelné energie.

9.7.4 Doplnující poznámky

Držitel licence má právo v rozsahu podmínek stanovených územním rozhodnutím a stavebním povolením zřizovat a provozovat **ve veřejném zájmu** na cizích nemovitostech rozvodná tepelná zařízení, stavět podpěrné body a přetínat tyto nemovitosti potrubními trasami.

Provozovatel rozvodného tepelného zařízení je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely ve výše uvedeném odstavci - § 76 odst. 5 písm. a) - a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně

nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, vydá příslušný stavební úřad na návrh provozovatele tepelného zařízení rozhodnutí o zřízení věcného břemene.

Rozvodné tepelné zařízení nebo jeho část může za předpokladu, že neohrozí jejich spolehlivost, křížit pozemní komunikace, dráhy, vodní toky, telekomunikační vedení, veškeré potrubní systémy a ostatní zařízení nebo s nimi být v souběhu. Provedení řešit způsobem přiměřeným ochraně životního prostředí tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků. **Provozovatel rozvodného tepelného zařízení je povinen respektovat vyjádření ostatních uživatelů trasy,** zejména předepsaný technologický postup při zemních pracích tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků.

Vlastníci nemovitostí, v nichž je umístěno rozvodné tepelné zařízení nebo jeho část nezbytná pro **dodávku třetím osobám jsou povinni tuto dodávku nadále strpět.**

9.8 *Distribuce zemního plynu*

9.8.1 Objekt limitování

Podmínky pro připojení k přepravní, k distribučním soustavám a podzemním zásobníkům plynu v řešeném území z hlediska návaznosti a propojitelnosti se stávajícím systémem.

9.8.2 Důvody limitování

Využitelnost území z hlediska navržených a stávajících zařízení k rozvodu plynu, jejich ochranných pásem a architektonického začlenění vč. respektování ochrany přírody.

9.8.3 Vyjádření limitu

Nároky na plochu a ochranná pásma rozvodů a zařízení plynu.

9.8.4 Doplnující poznámky

Provozovatel přepravní a distribuční soustavy rovněž i provozovatel podzemního zásobníku má právo **v souladu s podmínkami stanovenými územním rozhodnutím a stavebním povolením** zřizovat a provozovat na cizích nemovitostech plynárenská zařízení a dále má právo vstupovat a vjíždět na cizí nemovitosti v souvislosti se zřizováním, rekonstrukcemi, opravami a provozováním přepravní a distribuční soustavy a plynovodních přípojek. Provozovatel přepravní soustavy a distribuční je povinen zřídit věcné břemeno umožňující využití cizí nemovitosti nebo její části pro účely ve výše uvedeném odstavci - § 58 odst. 1 písm. d) a § 59 odst. d) a e) - a to smluvně s vlastníkem nemovitosti; v případě, že vlastník není znám nebo určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, vydá příslušný stavební úřad na návrh provozovatele přepravní soustavy rozhodnutí o

zřízení věcného břemene.

Jestliže není možné **písemnou dohodou** s vlastníkem nemovitosti **zajistit umístění zařízení podzemního zásobníku plynu** na jeho nemovitosti, protože vlastník dotčené nemovitosti není znám nebo není určen nebo proto, že je prokazatelně nedosažitelný nebo nečinný nebo nedošlo k dohodě s ním, příslušný stavební úřad vydá na návrh provozovatele podzemního zásobníku plynu **rozhodnutí o zřízení věcného břemene** umožňujícího využití této nemovitosti, nebo jeho části pro účely zřízení a provozování plynárenských zařízení. Ke stavbám, zařízením nebo činnostem, které mohou ovlivňovat vodní poměry, je třeba souhlas vodoprávního úřadu.

9.9 Regulační stanice ZP

9.9.1 Objekt limitování

Umístění regulačních stanic (RS) v daném území s ohledem na požadavky energetického zákona a platných technických norem.

9.9.2 Důvody limitování

Zabezpečení spolehlivého provozu regulačních stanic plynu a ochrana životů, zdraví a majetku osob před případnými haváriemi.

9.9.3 Vyjádření limitu

RS tlaku plynu musí být přístupná vozidly po zpevněné cestě za každé situace v rámci údržby a provozního zásahu v případě nebezpečí, musí být situována na území bez nebezpečí zaplavení, klesání půdy. RS na poddolovaném území se řeší dle ČSN 73 0039. Umístění musí být voleno po souhlase příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví tak, aby hluk RS nepřekročil hodnoty podle ustanovení příslušných předpisů (nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací).

RS musí být projektována, stavěna, **umístěna** a provozována tak, aby byly zohledněny bezpečnostní požadavky a rovněž i požadavky na ochranu životního prostředí podle příslušných předpisů. Pro umístění regulačních stanic od jiných objektů musí být dodržena vzdálenost **4 m** na všechny strany od půdorysu. Souhlasu provozovatele se stavební činností podléhají stavby v bezpečnostním pásmu (10 m resp. 20 m).

9.9.4 Doplnující poznámky

Pokud je pozemek chráněn plotem, musí být zařízení v dostatečné vzdálenosti od plotu k zabránění zásahů z vnějšího prostředí.

V projekční etapě se musí vzít v úvahu opatření proti hluku u stanice nebo v blízkosti obytných budov na přijatelnou úroveň. Tato úroveň může být stanovena místními požadavky a příslušnými předpisy.

9.9.5 Právní předpisy

Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 20, § 21, § 22, § 29, § 39, § 66, § 108.

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 3 a § 9.

Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, § 3 a § 4.

Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 58 odst. 1 písm. d) - f) a odst. 2, § 59 odst. 1 písm. d) - f) a odst. 2, § 60 odst. 1 písm. b) - c) a odst. 2.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 17.

Vyhláška MMR č. 135/2001 Sb., o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci, ve znění vyhlášky MMR č. 570/2002 Sb., § 11, § 12, § 14, § 18 a příloha č. 1, 2.

Vyhláška MMR č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, § 3, písm. k).

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů.

9.9.6 Související předpisy

- ČSN 38 3350 Zásobování teplem, všeobecné zásady, 05/1988 a změna 04/1992.
- ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání sítí technického vybavení, 09/1994.
- ČSN 75 2130 Křížení a souběhy vodních toků s dráhami, pozemními komunikacemi a vedeními, 3/2000.
- ČSN 75 4030 Křížení a souběhy melioračních zařízení s dráhami, pozemními komunikacemi a vedeními, 03/2000.
- ČSN 73 7505 Sdružené trasy městských vedení technického vybavení, 06/1994.

- ČSN EN 1594 (38 6410) Zásobování plynem. Plynovody s nejvyšším provozním tlakem nad 16 barů, 05/2001.
- ČSN 75 2130 Křížení a souběhy vodních toků s dráhami, pozemními komunikacemi a vedeními, 3/2000.
- ČSN 75 4030 Křížení a souběhy melioračních zařízení s dráhami, pozemními komunikacemi a vedeními, 03/2000.
- ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání sítí technického vybavení, 09/1994.
- ČSN 73 7505 Sdružené trasy městských vedení technického vybavení, 06/1994.
- ČSN 75 6101 Stokové sítě a kanalizační přípojky, 10/2004.

- TPG 702 01 Plynovody a přípojky z polyetylénu.
- TPG 702 02 Bezvýkopové rekonstrukce a výstavba plynovodů a přípojek z polyetylénu.
- ČSN EN 12486 (38 6417) Zásobování plynem - Regulační stanice pro přepravu plynu – Funkční požadavky, 03/2001, čl. 5.1, 5.2, 5.3, 7.4.
- ČSN 73 0039 Navrhování objektů na poddolovaném území. Základní ustanovení, 10/1989.
- ČSN 73 0802 Požární bezpečnost staveb. Nevýrobní objekty, 12/2000.

10 Závěry a doporučení

Vypracovaný produkt si kladl za cíl napomoci efektivně řešit problematiku využití výsledků prací zkoncentrovaných do dokumentu nesoucí název dle zákona 406/2000 Sb o hospodaření energií Územní energetická koncepce.

Dosavadní praxe bohužel dostatečně nevyřešila problematiku efektivního a účinného prosazování závěrů a cílů ÚEK do praktického života.

Metodika poskytuje pořizovatelům územní energetické koncepce návod jak postupovat v procesu zpracování územní energetické koncepce a dále pak jak postupovat při jejím schvalování. Pozornost je především zaměřena na výchozí fáze zpracovávání ÚEK, kterými jsou zadání pro vypracování ÚEK předmětného územního obvodu, zajišťování relevantních podkladů pro rozbor stávajícího stavu územního energetického systému a zejména pak na postup projednávání vypracované ÚEK a schvalování.

Dále je značná pozornost věnována nástrojům pro prosazování závěrů a doporučení plynoucích z ÚEK .

Zpracovaný text metodiky je pro lepší orientaci rozdělen do tří základních bloků.

První z nich je zaměřen na problematiku cílů ÚEK, základních pracovních postupových kroků při vypracovávání ÚEK a vzorové struktury zadávacích podkladů pro výběrové řízení na zpracovatele ÚEK.

Druhý blok je věnován problematice hierarchie postupových kroků projednávání vypracované ÚEK.

Třetí blok je pak zaměřen na řešení doposud nedostatečně objasněné problematiky zajišťování cílů definovaných územní energetickou koncepcí předmětného územního obvodu. Jsou zde formulovány možné postupy prosazování záměrů a povinností subjektů působících v daném území.

Nástroje a postupy jsou rozděleny jednak z hlediska kraje a obcí, jednak z hlediska použitelných nástrojů. Tyto nástroje jsou ve vypracované metodice rozděleny do dvou základních skupin, kterými jsou jednak nástroje založené na tzv. směrných doporučeních a opatřeních, jednak na legislativních opatřeních.

Legislativní opatření mohou být jednak v podobě závazných územně plánovacích podkladů, jednak v podobě obecně závazné vyhlášky.

Z uvedeného výčtu činností spojených s pořízením ÚEK je zcela zřejmé, že úloha pořizovatele je ve všech etapách zpracování nezastupitelná.

Jedná se jak o přípravnou část, kde úloha pořizovatele je nezastupitelná při formulaci zadávacích podmínek pro veřejnou soutěž na potenciálního zpracovatele územní energetické koncepce, tak v průběhu zpracování ve fázi pořizování podkladů o stávajícím energetickém systému a plánovaném rozvoji předmětného územního obvodu, či při projednávání výsledků jednotlivých dílčích etap.

Velmi důležitou roli pak má pořizovatel ÚEK v závěrečné části, kdy se rozhoduje o obsahu závazné části koncepce, která má být podkladem pro budoucí rozvoj energetického systému územního obvodu v rámci územního plánu, resp. v rámci budoucího rozvoje řízeného správního území a má nabýt legislativní charakter v podobě obecně závazné vyhlášky obce resp. nařízení kraje pomocí něhož bude možné ukládat povinnosti jednotlivým subjektům působícím v územním obvodu.

Vypracováním vyhlášky však činnost spojená s procesem tvorby územní energetické koncepce kraje, statutárního města resp. obcí nekončí.

Je třeba si uvědomit, že tvůrčí proces završený vydáním obecně závazné vyhlášky resp. nařízení je nutným předpokladem pro kvalifikovanou činnost spojenou s realizační fází vedoucí k postupnému naplňování vytyčených cílů v oblasti energetického hospodářství předmětného územního obvodu.

Za tím účelem je nezbytné, aby byl nastartován proces vytvoření funkčního managementu místního energetického hospodářství.

Zformulovaná strategie dává sice směr všem podnikatelským subjektům a konečným spotřebitelům v regionu, avšak sama o sobě není zárukou úspěchu. Musí totiž být dále rozpracovávána, doplňována, pochopena a podporována s cílem dotvoření strategických rozhodnutí ve směru konkrétních technických řešení a jejich ohodnocení z hlediska finančních nároků a účinků a časového hlediska realizace.

Či-li je třeba zformulované hlavní úkoly pro jednotlivé součásti územního energetického systému dále rozpracovávat do konkrétních plánů činností.

Tato plánovací činnost reprezentuje formulaci opatření k zajištění cílů a určení termínů jejich dosažení včetně časových a věcných návazností na jiná opatření. Vlastní plánovací proces by se měl sestávat z plánování dílčích cílů systému a prováděcích opatření. Tyto plánovací činnosti napomáhají k uskutečňování strategických cílů tím, že specifikují a konkretizují cíle, metody, podmínky, prostředky a časové harmonogramy pro jednotlivé energetické soustavy a segmenty energetického trhu místního systému. Jedná se o tzv. taktické a operativní plány.

Taktické plány jsou formulovány za účelem konkretizace posloupnosti realizace jednotlivých projektů a programů včetně jejich přípravy, finančního rozpočtu a harmonogramu realizace s cílem dosažení vytyčených dílčích cílů.

Operativní plány pak slouží k podrobné specifikaci činností zabezpečujících taktické rozhodnutí v krátkodobém časovém úseku. Tyto plány mají hlavní význam pro řízení provozních procesů v podobě operativních plánů výroby a dodávky jednotlivých forem energie.

Z výše uvedeného je zřejmé, že plánování je zcela neopominutelné v procesu realizace cílů územního energetického systému a představa, že tuto funkci zastává energetická koncepce je zcela milná. Proto zavedení energetického managementu, jehož je plánování relevantní sekvenční manažerskou funkcí je nezbytnou podmínkou pro efektivní fungování realizačního procesu.

Dobré výsledky realizačních kroků jsou rovněž podmíněny správnou funkcí procesu organizování činností v energetickém systému. Hlavní požadavek na správné fungování procesu organizování lze shrnout do zajištění integrační funkce v tom smyslu, aby všechny činnosti dílčích segmentů energetického systému byly koordinovány směrem k zajišťování soustavy cílů systému jako jediného celku. Jedná se zejména o zajištění hospodárnosti a konkurenčního prostředí, minimalizace negativních vlivů na životní prostředí, maximální energetické efektivnosti atd.

Předpokladem plné funkčnosti procesu organizování v rámci praktické realizace dílčích opatření energetické koncepce je aplikace jednoduché organizační struktury, štíhlého řídicího štábu, flexibility a komunikativnosti.

Rozhodování v regionálních energetických systémech je po strukturální, obsahové i formální stránce tak rozsáhlé a mnohotvárné, že neexistuje jeden společný rozhodovací model, který by byl použitelný pro všechny situace a všechny systémy. Proto je nutné pro určité rozhodovací situace používat různé vhodné modely jako podpůrný nástroj pro rozhodovatele.

Důležitou součástí funkčního energetického managementu místního energetického systému je *kontrola*, která obsahuje soustavné kritické hodnocení procesů řízeného systému, které již nastaly resp. nastanou s cílem přispět k rovnováze kontrolovaného systému.

Smyslem kontroly není pouhá informace o stavu, postih, odstranění stávajících nedostatků, ale především v jejím vlivu na lepší výsledky činnosti kontrolovaného systém.

Kontrolní činnost doporučujeme provádět v těchto postupových fázích:

- získávání a výběr informací o probíhajících procesech
- verifikace informací
- kritická analýza kontrolovaných jevů a procesů

- návrhy na opatření vedoucí ke zlepšení stavů systému
- zpětná kontrola realizovaných opatření

V návrhu energetického managementu by rovněž neměla být opomenuta další sekvenční manažerská funkce , kterou je *motivace*.

Turbulentní podmínky, ve kterých se předmětný řízený systém nachází vyžaduje nový styl řízení, který se odklání od tradičních schémat. Důležitým aspektem v těchto situacích je motivace a stimulace pracovníků v řízených systémech na jedné straně a usměrňování chování spotřebitelů na straně druhé. Celý motivační systém by měl mít aktivizační charakter založený na integrovaném procesu řízení, jehož cílem je řídit a ovlivňovat celý systém v tzv. uzavřené smyčce. Konečný spotřebitel je součástí výrobního cyklu stejně jako dodavatel a zaměstnanec. Tím je zajišťována pružnost systému a úlohou vrcholového managementu je motivovat vysoce autonomní podřízené jednotky, kterými jsou jednotlivé energetické soustavy působící v daném regionu a které jsou v podstatě sebeřídicí podnikatelské subjekty. Podobnou úlohu je třeba zajišťovat i na straně spotřebitelů energie.

Jádrum řízení místního energetického systému je bezesporu *rozhodování*. Rozhodování v energetických systémech je třeba chápat jako řídicí aktivitu pomocí níž se řešení různé rozhodovací problémy tak , aby se dosáhlo cílového chování řízeného systému formou logických postupných kroků.

Základním principem každého rozhodování je *volba* řešení jako reakce na problémy, podněty, překážky nebo cíle dané okolím.

Rozhodovací proces je možné obecně charakterizovat jako posloupnost úloh racionálního, ale také intuitivního rozhodování. Vzhledem k tomu, že rozhodování probíhá v poměrně dlouhém časovém intervalu , řada činitelů zůstává při rozhodování nejistá a často i neznámá. Proto je nezbytné do rozhodování zahrnout podnikatelské riziko jako důsledek určitých stavů nedostatečné informovanosti, variability možných výsledků, nebezpečí chybného rozhodnutí a nebezpečí možné ztráty.

Prostor pro rozhodování je dán objektivními zákonitostmi regionální ekonomiky, ekonomických zákonitostí, stavem řízeného místního energetického systému , různými typy omezujících faktorů, pravidel či zásad, které se při rozhodování uplatňují.

Rozhodovací procesy probíhající v rámci manažerských činností při řízení místních energetických systémů by měly respektovat toto obecné schéma:

1. *Analyzovat problém z hlediska jedinečnosti či opakovatelnosti. Pro opakovatelné problémy stanovit pravidla, která se v budoucnu budou využívat při výskytu podobného problému.*

2. *Vymezit cíle rozhodování a stanovit mezní podmínky*
3. *Vzhledem k tomu, že rozhodování často vede rozhodovatele ke kompromisnímu řešení, je nutné si stanovit co je dobrý kompromis a co špatný kompromis.*
4. *Každé rozhodnutí by mělo obsahovat jeho realizaci, což ve svém důsledku znamená nutnost stanovení kdo, co a v jakém čase zajistí, aby se rozhodnutí mohlo realizovat.*
5. *Využívat „zpětné vazby“ za účelem prozkoumání platnosti a efektivnosti přijatého rozhodnutí ve srovnání se skutečností.*

Důležitou součástí realizace cílů je aktivní využití výsledků ÚEK pro usměrňování činnosti držitelů licencí pro podnikání v energetice, relevantních spotřebitelů energie, potenciálních investorů, provozovatelů veřejně prospěšných zařízení a domácností. Za tím účelem je vhodné využívat nejen obecně závaznou vyhlášku, ale rovněž nepřímých nástrojů realizace pomocí nichž lze ovlivňovat chování jednotlivých účastníků energetického trhu v předmětném energetickém hospodářství územního obvodu.

Jako velice vhodné spatřujeme vypracování systému tzv. směrných doporučení a programů, které mohou velmi pozitivně ovlivňovat chování subjektů.

Jedná se zejména o vybudování podpůrného systému ve formě poradenské činnosti a finanční podpory vybraných úsporných opatření.

Výchozím prvkem tohoto podpůrného systému by měl být vypracovaný Program na podporu efektivního využívání energie v rámci něhož bude hlavní úsilí zaměřeno na tyto tři problémové okruhy:

- základní technické nástroje snižování spotřeby energie a tím i emisí v regionu
- akční program ke zlepšení efektivního užití energie a zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě
- definování subjektů poskytujících poradenské služby a odbornou pomoc

Akční program je třeba zaměřit na koncept opatření a projektů v oblastech:

- zdrojů energie,
- úspor energie,
- obnovitelných a druhotných zdrojů energie,
- prioritních opatření z hlediska zlepšení kvality ŽP
- formy finančních podpor
- časový plán realizace
- hodnocení účinnosti programu

Tento program bude syntézou všech závěrů plynoucích z vypracované ÚEK, který zajistí integraci navržených opatření do rozvojových plánů či programů regionu a jako relevantní podklad pro projekty v rámci předvstupní pomoci EU pro Českou republiku ve formě strukturálních fondů a Národního programu .

Velmi důležitou roli sehrává v tomto Programu strana užití energie, kterou je třeba chápat jako rovnocenného partnera strany energetických zdrojů. K úsporám energie je totiž možné přistupovat jako k novým zdrojům energie. Právě tento aspekt považujeme za velmi důležitý pro místní energetické systémy, které stále trpí značnou nadspotřebou energie než je nezbytně nutné. Svědčí o tom energetická náročnost našeho hospodářství, která je podstatně vyšší než ve vyspělých tržních ekonomikách. Rovněž stávající energetické systémy, zejména pak v oblasti tepla, zaostávají v efektivnosti a vyžadují zásadní modernizaci.

Důvodem je vytvoření konkurenčního prostředí k zajištění vyšší kvality služeb spojených se zásobováním energií, které nahradí současný stav charakterizovaný bojem mezi jednotlivými dodavateli o prodané MWh, GJ , m³ či tuny.

Takovýto přístup k řešení problematiky totiž jedině může přispět k eliminaci ekonomicky a energeticky neracionálního chování.

Jako nejvhodnější způsoby poskytování podpory v rámci Programů zaměřených na specifické skupiny spotřebitelů a koncových technologií považujeme dále uvedené přístupy . Všechny tyto přístupy mají za cíl dosažení podpory u spotřebitelů energie v oblasti vyššího užívání energeticky účinných technologií a tím dosáhnout snížení spotřeby energie a tudíž i nákladů na poskytované služby. Jedná se o tyto formy přístupů:

1.Poradenství

Tato služba může být zákazníkovi nabízena konzultační firmou, která je financována obcí resp. energetickými subjekty. Rovněž dodavatelé a výrobci energie mohou zákazníkům pomoci stanovit potenciál úspor energie nabídkou provedení bezplatného resp. cenově výhodného energetického auditu.

2.Poskytování rabatu

Na podporu výsledků energetického auditu se často uplatňuje poskytování tzv. rabatu z potřebné investice, která vede k realizaci úspor příslušné formy energie. Rabat může mít podobu fyzickou v podobě úsporného energetického zařízení jako např. elektronické předradníky k zářivkovým tělesům, termoregulační ventily apod., nebo pevně stanovený

finanční příspěvek za nákup stanovených energeticky účinných spotřebičů.

3. Přímé investice

Tato cílená podpora je často realizována v rámci vyhlášených programů dodavatelů či výrobců energie ve formě bezplatně poskytovaných energetických spotřebičů. Široké uplatnění např. našlo bezplatné poskytnutí úsporných kompaktních žárovek. Další možností je třeba poskytování finančních příspěvků na pořízení energeticky úsporných spotřebičů třídy A . Takovéto programy mohou být velmi účinné z hlediska dosažených úspor energie při vynaložení přiměřených nákladů.

4. Financování třetí stranou

Opět se jedná o formu přímé investice , která je však mnohem větší než tomu je u předchozího přístupu. Jedná se o způsob kdy dodavatel či výrobce financuje projekt na úsporu energie u spotřebitele a ten jej pak splácí po dohodnutou dobu.

5. Demand Side Bidding

Tato forma spočívá v zainteresování velkých spotřebitelů energie a soukromých firem energetických služeb tzv. ESCO do projektů úspor energie formou veřejné soutěže vyhlašované dodavatelem či výrobcem energie. Energetická společnost zveřejní potřebu úspory výrobní kapacity a množství energie a vyžádá si nabídky projektů. Velcí spotřebitelé energie a konzultační firmy zabývající se úsporami pak nabídnou své projekty k realizaci. Vyhlašovatel pak vybere nejvhodnější projekt k realizaci. Tato forma je u nás využívána velmi omezeně, avšak má velkou perspektivu zejména v souvislosti s realizací územního programu snižování emisí a imisí znečišťujících látek dle zákona 86/2001 Sb.

Za velmi důležité je třeba považovat nejen pořízení územní energetické koncepce, ale též její realizace. Právě tato realizační oblast často narážela na bariéry a nepochopení. Domníváme se, že vypracovaný produkt napomůže právě k bezproblémovému průběhu schvalování ÚEK a zejména pak v její projekci do závazných právních předpisů krajů, statutárních měst a obcí.

11 Příloha

ZÁKLADNÍ OBSAH ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

I. Územní plán velkého územního celku obsahuje

1. Textovou část

A. základní údaje

- a) hlavní cíle řešení,
- b) zhodnocení vztahu dříve zpracované a schválené územně plánovací dokumentace a konceptu řešení nebo návrhu územního plánu velkého územního celku,
- c) vyhodnocení, jak bylo splněno zadání a souborné stanovisko (v případě návrhu),
- d) vyhodnocení souladu s cíli územního plánování (§ 1 odst. 2 zákona).

B. řešení územního plánu

- a) vymezení řešeného území podle katastrálních území,
- b) základní podmínky vývoje území a ochrany jeho přírodních, civilizačních a kulturních⁶⁾ hodnot,
- c) návrh rozvoje sídelní struktury a zhodnocení rozvojových předpokladů jednotlivých obcí,
- d) návrh uspořádání území, vymezení významných rozvojových ploch nadmístního významu a případně území speciálních zájmů,
- e) limity využití území nadmístního významu, včetně stanovených zátopových území,
- f) návrh dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu,
- g) vymezení ploch přípustných pro dobývání ložisek nerostů a ploch pro jeho technické zajištění,
- h) návrh regionálního a nadregionálního územního systému ekologické stability,
- i) vymezení koridorů veřejně prospěšných staveb,
- j) vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení (zejména ekonomických, sociálních, kulturních a územně technických) a dále vyhodnocení jeho vlivů na životní prostředí,
- k) návrh řešení požadavků civilní ochrany,
- l) návrh lhůt aktualizace.

C. číselné údaje doplňující a charakterizující navržené řešení, pokud nebudou zařazeny přímo do textu.

D. závazná část ve formě regulativů.

2. Grafickou část

A. hlavní výkres v měřítku 1 : 50 000, 1 : 25 000, popř. i 1 : 10 000 obsahující komplexní řešení a graficky vyjádřitelné regulativy.

B. v dalších podle potřeby samostatných výkresech se graficky znázorňují

- a) koncepce dopravy a technické infrastruktury nadmístního významu,
- b) návrh regionálních a nadregionálních územních systémů ekologické stability,
- c) plochy a koridory pro veřejně prospěšné stavby,
- d) zakres vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení územně plánovací dokumentace na zemědělský půdní fond a na pozemky určené k plnění funkcí lesa zpracovaný podle zvláštních předpisů,
- e) zakres ploch přípustných pro těžbu nerostů a pro technické zajištění předpokládané těžby,
- f) stanovená zátopová území,
- g) širší vztahy dokumentující vazby na sousední území.

C. schéma hlavního výkresu schváleného územního plánu velkého územního celku pro potřeby dotčených orgánů státní správy.

II. Územní plán obce obsahuje

1. *Textovou část*

- A. *základní údaje*
- hlavní cíle řešení,
 - zhodnocení vztahu dříve zpracované a schválené územně plánovací dokumentace a konceptu řešení nebo návrhu územního plánu obce,
 - vyhodnocení splnění zadání územního plánu obce (vyhodnocení splnění souborného stanoviska - u návrhu),
 - vyhodnocení souladu s cíli územního plánování (§ 1 odst. 2 zákona).
- B. *řešení územního plánu*
- vymezení řešeného území podle katastrálních území obce,
 - základní předpoklady a podmínky vývoje obce a ochrany přírodních, civilizačních a kulturních⁶⁾ hodnot území,
 - návrh urbanistické koncepce,
 - návrh členění území obce na funkční plochy a podmínky jejich využití,
 - limity využití území včetně stanovených zátupových území,
 - přehled a charakteristika vybraných ploch zastavitelného území,
 - návrh koncepce dopravy, občanského a technického vybavení a nakládání s odpady,
 - vymezení ploch přípustných pro dobývání ložisek nerostů a ploch pro jeho technické zajištění,
 - návrh místního územního systému ekologické stability,
 - vymezení ploch veřejně prospěšných staveb, asanací a asanačních úprav,
 - návrh řešení požadavků civilní ochrany,
 - vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na životní prostředí, na zemědělský půdní fond a na pozemky určené k plnění funkcí lesa podle zvláštních předpisů,
 - návrh lhůt aktualizace.
- C. *číselné údaje doplňující a charakterizující navržené řešení, pokud nebudou zařazeny přímo do textu.*
- D. *závazná část ve formě regulativů.*

2. *Grafickou část*

- A. *hlavní výkres s komplexním řešením celého území obce, který obsahuje graficky vyjádřitelné regulativy, vymezení hranic zastavitelného území a vyznačení hranic současně zastavěného území obce, vymezení ploch s rozdílným využitím a regulací; zpracovává se na mapových podkladech v měřítku 1 : 5 000, případně v podrobnějším měřítku nebo i v měřítku 1 : 10 000, dle potřeby se doplní výškopisem.*
- B. *v dalších dle potřeby samostatných výkresech se graficky znázorňují*
- návrh dopravního řešení s vyznačením ochranných pásem a nepříznivých vlivů dopravy na životní prostředí,
 - koncepce řešení technického vybavení obce obsahující zejména návrh vodohospodářských, energetických a telekomunikačních zařízení, s vyznačením ochranných a bezpečnostních pásem vyjádřitelných v měřítku mapového podkladu,
 - vymezení ploch veřejně prospěšných staveb, asanací a asanačních úprav (vždy v samostatném výkresu v měřítku 1 : 5 000 nebo větším),
 - vymezení etapizace výstavby a změn v území,
 - zákres vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení územně plánovací dokumentace na zemědělský půdní fond a na pozemky určené k plnění funkcí lesa zpracovaný podle zvláštních předpisů,

- f) návrh územního systému ekologické stability,
 - g) širší vztahy dokumentující zejména začlenění obce do systému osídlení a vazby na navazující území,
 - h) stanovená zátopová území.
- C. *schéma hlavního výkresu schváleného územního plánu obce pro potřeby dotčených orgánů státní správy.*

III. Regulační plán obsahuje

1. Textovou část

- A. *základní údaje*
- hlavní cíle řešení,
 - zhodnocení vztahu dříve zpracované a schválené územně plánovací dokumentace a konceptu řešení nebo návrhu regulačního plánu,
 - vyhodnocení splnění zadání regulačního plánu (vyhodnocení splnění souborného stanoviska - u návrhu),
 - vyhodnocení souladu s cíli územního plánování (§ 1 odst. 2 zákona).
- B. *řešení regulačního plánu*
- vymezení řešeného území,
 - specifické charakteristiky řešeného území části obce vyplývající z její polohy a funkcí, včetně základních podmínek ochrany přírodních, civilizačních a kulturních⁶) hodnot území,
 - vazby řešeného území na širší okolí a ostatní části obce,
 - návrh urbanistické koncepce,
 - regulační prvky plošného a prostorového uspořádání a architektonického řešení (například uliční a stavební čáry, výšky, objemy a tvary zástavby, ukazatele využití pozemků, nadzemní podlažnost a možné využití podzemí, prvky územního systému ekologické stability) a další podmínky pro umístění staveb,
 - limity využití území, včetně stanovených zátopových území,
 - návrh řešení dopravy, občanského a technického vybavení a nakládání s odpady,
 - vymezení ploch přípustných pro dobývání ložisek nerostů a ploch pro jeho technické zajištění,
 - vymezení pozemků veřejně prospěšných staveb, asanací a asanačních úprav,
 - návrh řešení požadavků civilní ochrany,
 - vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na životní prostředí, na zemědělský půdní fond a na pozemky určené k plnění funkcí lesa podle zvláštních předpisů,
 - návrh lhůt aktualizace.
- C. *číselné údaje doplňující a charakterizující navržené řešení, pokud nebudou zařazeny přímo do textu.*
- D. *závazná část ve formě regulativů.*

2. Grafickou část

- A. *hlavní výkres, jehož podkladem jsou mapy katastru nemovitostí, případně geometrický plán doplněný výškopisným zaměřením v měřítku 1 : 1 000, případně 1 : 500 s komplexním řešením obsahujícím graficky vyjádřitelné regulativy, zejména využití jednotlivých pozemků, regulační prvky plošného a prostorového uspořádání zástavby, prvky územního systému ekologické stability, vymezení hranic zastavitelného území a hranic současně zastavěného území obce.*
- B. *v dalších dle potřeby samostatných výkresech se graficky znázorňují*
- návrh řešení dopravy s vyznačením ochranných pásem a v případě potřeby s vyznačením vstupů a vjezdů na pozemky,
 - návrh řešení technického vybavení území,
 - vymezení pozemků veřejně prospěšných staveb, asanací a asanačních úprav (vždy v samostatném výkresu v měřítku mapy katastru nemovitostí),
 - vymezení etapizace výstavby a změn v území,

- e) zakres vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení územně plánovací dokumentace na zemědělský půdní fond a na pozemky určené k plnění funkcí lesa zpracovaný podle zvláštních předpisů,
 - f) stanovená zátopová území,
 - g) širší vztahy dokumentující vztah řešeného území na navazující území obce, případně i obcí sousedících.
- C. *schéma hlavního výkresu schváleného regulačního plánu pro potřeby dotčených orgánů státní správy.*

3. Doložku civilní ochrany.

